

๘๕๓
การขุดคภาพยนตร์สั้นเรื่อง "329"

นาย ดิมพันเจี๊ยะ จันทรดีน้อย

ศิลปินเขียนสีลงบนแผ่นเงินและหนังของกองการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗

การผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่อง “ 329 ”
SHORT FILM PRODUCTION “ 329 ”

นายติณห์นวัช จันทร์คล้าย

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่อง “ 329 ”
SHORT FILM PRODUCTION “ 329 ”

นายติณห์นวัช จันทร์คล้าย
Mr. TINNAWAT CHANKLOI

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.......... วันที่ 25 มี 57
(อาจารย์ เตือนฤดี รักใหม่)

หัวข้อศิลปนิพนธ์

การผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่อง “ 329 ”

SHORT FILM PRODUCTION “ 329 ”

ชื่อ	นายดิณห์นวัช จันทร์กล้อย
สาขาวิชา	ภาพยนตร์และวิดีโอ
กลุ่มวิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2556
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์เดือนฤดี รักใหม่

บทคัดย่อ

จากการเล่าเรียนในระบบการศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 4 ซึ่งถือเป็นชั้นปีสุดท้ายของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบกับความสนใจในสังคมไทยปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่อง ‘ระบบการศึกษาไทย’ ซึ่งเป็นเครื่องสะท้อนภาพสังคมไทยโดยรวมที่ใกล้ตัวข้าพเจ้าที่สุด และมีเนื้อหาที่เผยให้เห็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อเด็กได้ชัดเจน ทำให้ข้าพเจ้าเกิดมุมมองบางอย่างต่อระบบการศึกษาไทยที่มีต่อตัวเด็ก ไม่ว่าจะในฐานะนักเรียน หรือนักศึกษา ภาพยนตร์สั้นเรื่องนี้ จะเป็นเครื่องสะท้อนการศึกษาไทยในมุมมองของข้าพเจ้า เพื่อตั้งคำถามให้แก่สังคม และให้ผู้ชมมีโอกาสวิเคราะห์ ค้นคว้า และตั้งคำถามใหม่ที่อาจเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาตนเอง และสังคม โดยผลิตออกมาเป็นภาพยนตร์สั้น

ภาพยนตร์เรื่องนี้จะมีรูปแบบของภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องในรูปแบบลัทธิเหนือจริง หรือ Surrealism บนบรรยากาศของความจริง ความยาว 30 นาที โดยเป็นการบันทึกมุมมองของข้าพเจ้าต่อระบบการศึกษา และสังคมไทยในปัจจุบัน อีกทั้งเป็นการทบทวนความทรงจำของชีวิตช่วงมัธยมปลาย นอกจากนี้ผู้ชมภาพยนตร์ยังได้เกิดการตั้งคำถามต่อชีวิตที่เป็นอยู่ ค้นคว้า และหาคำตอบเพื่อเกิดคำถามใหม่ที่อาจเป็นส่วนช่วยพัฒนาสังคมไทยให้ดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณครอบครัวจันทร์คล้อย ที่ให้การสนับสนุนทั้งในด้านทุนทรัพย์ และอำนวยความสะดวกตลอดการทำศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้

ขอบคุณทีมงานทุกท่านที่ช่วยให้ภาพยนตร์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วง นายอภิสิทธิ์ ประสงค์ทรัพย์ นายขุนพล แก้วเกตุ นายอัครดา เหมวดี และทีมงานคนอื่นๆที่ไม่อาจลงชื่อได้หมด ขอขอบคุณทุกท่านจากใจ

ขอบคุณนักแสดงทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือด้วยใจ และยังสร้างความผ่อนคลายให้ตลอดการถ่ายทำ

ขอบคุณนายอภิสิทธิ์ ประสงค์ทรัพย์ นายรัชชานนท์ คงชุ่ม นายอัครดา เหมวดี และนายขุนพล แก้วเกตุ ที่เอื้อเฟื้ออุปถัมภ์ในการถ่ายทำภาพยนตร์

และขอบคุณบุคคลท่านอื่นๆที่ไม่ได้กล่าวนาม ที่ช่วยให้ภาพยนตร์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วง มอบประสบการณ์ และความรู้ที่มีค่าแก่การพัฒนาผลงานของข้าพเจ้าต่อไป

ดิฉันห่านวัช จันทร์คล้อย

6 พฤษภาคม พ.ศ.2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ	จ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของ โครงการ	1
วัตถุประสงค์ของ โครงการ	4
ขอบเขตของโครงการ.....	4
ลักษณะของโครงการ	4
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 การศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล	6
ข้อมูลที่ใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์.....	6
ข้อมูลภาพยนตร์ต้นแบบด้านศาสตร์การเล่าเรื่องและเขียนบท.....	11
สรุปการค้นคว้าข้อมูล	14
เชิงอรรถท้ายบทที่ 2	15
3 บทภาพยนตร์	16
ประเด็นเรื่อง.....	17
โครงเรื่องย่อ	17
บทภาพยนตร์เรื่อง ‘329’	18
Storyboard.....	26

4	ขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์.....	35
	ขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์.....	35
	ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์.....	44
	ขั้นตอนหลังถ่ายทำภาพยนตร์.....	46
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	51
	ขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์.....	51
	ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์.....	52
	ขั้นตอนหลังถ่ายทำภาพยนตร์.....	53
	ความคิดเห็นจากผู้ชมภาพยนตร์.....	54
	สรุป.....	55
	ข้อเสนอแนะ.....	55
	บรรณานุกรม.....	56
	ประวัติผู้เขียน.....	57

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพกลุ่มนักเรียนมัธยมปลายที่ข้าพเจ้าได้พูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง	10
2	ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth.....	12
3	ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth.....	13
4	ภาพนักเรียนในประเทศเกาหลีเหนือ.....	36
5	เครื่องแต่งกายตัวละคร.....	36
6	จิรายุส รัชมีแสงทอง ผู้รับบท '329'.....	37
7	สนามหญ้าหลังสนามกีฬาสถาบัน.....	38
8	สนามหญ้าโถงกลาง คณะอุตสาหกรรมเกษตร.....	39
9	โรงปฏิบัติการ ภาควิชาศิลปะศิลป์.....	39
10	คาเฟ่อาคารเรียนรวม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์.....	40
11	การสร้างฉาก 'ลักษณะประจำโรงเรียน'.....	40
12	การสร้างฉาก 'อนุสาวรีย์ประจำโรงเรียน'.....	41
13	การใช้องค์ประกอบภาพแบบสมมาตร ในภาพยนตร์ 'Moonrise Kingdom' 1.....	42
14	การใช้องค์ประกอบภาพแบบสมมาตร ในภาพยนตร์ 'Moonrise Kingdom' 2.....	42
15	ภาพจากภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง 'Persepolis'.....	43
16	ภาพทดลองถ่ายทำในสถานที่จริง 1.....	43
17	ภาพทดลองถ่ายทำในสถานที่จริง 2.....	43
18	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 1.....	44
19	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 2.....	45
20	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 3.....	45
21	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 4.....	45
22	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 5.....	46
23	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 6.....	46
24	โปรแกรม Final Cut Pro	48
25	ภาพก่อนและหลังการปรับสีฟุตเตจ.....	48

26	รูปแบบไตเติ้ลที่ใช้กันระหว่างฉาก.....	49
27	โปรแกรม Google Translte.....	50
28	โปรแกรม GarageBand	50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความสนใจในสังคมไทย

ในช่วงหลายปีมานี้ ประเทศไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และบทบาทของประชาชน สิ่งเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาประวัติศาสตร์และบทวิเคราะห์/บทความเกี่ยวกับประเทศไทย ที่ที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ตั้งแต่เกิด ซึ่งสิ่งที่ข้าพเจ้าศึกษาเป็นข้อมูลนอกตำราเรียน ทำให้ข้าพเจ้าได้แง่มุมเกี่ยวกับประเทศไทย ในส่วนที่ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับจากบทเรียนในชั้นประถมและมัธยมศึกษา ข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่น่าสนใจ และเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าศึกษาเรื่องราวเหล่านี้ต่อ ส่วนหนึ่งเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ให้กับตนเอง แต่อีกส่วนหนึ่ง ข้อมูลเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าสนุกในการคิดวิเคราะห์สังคมปัจจุบัน ทั้งจากข่าวสารและจากสังคมรอบๆตัวข้าพเจ้าเอง ประติดปะต่อข้อมูลที่รู้เข้ากับสังคมที่ข้าพเจ้าพบเจอในทุกวัน และตั้งสมมุติฐานในความเป็นไปต่างๆที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับสังคมไทยคือ ‘ระบบการศึกษา’ ซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวข้าพเจ้ามากที่สุด และเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามีประสบการณ์จริงมาก่อน ทำให้ข้าพเจ้าสามารถเข้าใจและรู้เท่าทันประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับระบบการศึกษาในสื่อได้อย่างดีที่สุด ข้าพเจ้าได้ตั้งคำถามกับความจำเป็น และเหมาะสมของระบบการศึกษาไทย ทั้งเรื่องการศึกษาในบทเรียนโดยตรง และชุดความเชื่อ และความคาดหวังที่ผู้ใหญ่มีต่อเด็กไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีชุดความเชื่อแบบมายาคติแฝงอยู่ในการดำเนินชีวิต

เด็กวัยรุ่น

เด็กวัยรุ่น ช่วงมัธยมปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) เป็นอีกหนึ่งแรงบันดาลใจหลักของหัวข้อศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า ประการหนึ่งมาจากช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวัยที่ข้าพเจ้ามีความ

ทรงจำ มีประสบการณ์และบทเรียนที่สำคัญของชีวิต เป็นช่วงวัยที่ทุกคนจะได้เติบโต และเปลี่ยนผ่านสู่ความมีวุฒิภาวะที่สูงขึ้นกว่าวัยอื่นๆ หรือเป็นช่วงที่ชัดเจนที่สุดที่จะบอกว่าเราได้ก้าวผ่านความเป็นเด็ก ข้าพเจ้าจึงคิดว่าช่วงวัยมัธยมปลายเป็นช่วงเวลาสำคัญของชีวิตที่น่าพูดถึงที่สุด (อย่างน้อยก็สำหรับวัยของข้าพเจ้า) เพราะเป็นช่วงที่ข้าพเจ้าได้ก้าวผ่านมันมาแล้ว สิ่งต่างๆ ที่เคยสับสน ทั้งกับตัวเองและสิ่งรอบข้างในวัยนั้น บัดนี้ก็ได้คลี่คลายลง ด้วยชุดความคิดอีกแบบ จากวุฒิภาวะที่สูงขึ้น วัยมัธยมปลายนี้จึงเรียกได้ว่าเป็นวัยที่ข้าพเจ้าเข้าใจมันชัดเจนที่สุด โดยที่สามารถจดจำรายละเอียดของช่วงวัยนั้น ได้ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ เนื่องจากข้าพเจ้าได้ก้าวผ่านมันมาไม่นานนัก

อีกประการหนึ่งก็คือ ในปัจจุบัน ช่วงหนึ่งหรือสองปีให้หลังนี้ บทบาทของวัยรุ่นที่มีต่อการแสดงความคิดเห็น ต่อต้าน ส่งเสริม สิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลให้เกิดการเคลื่อนไหว และเป็นประเด็นในการถกเถียงกันในสังคมมีมากขึ้น ซึ่งบางคนวิเคราะห์ว่า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของ Generation Me และการเข้ามามีบทบาทของ Social Network ซึ่งทำให้ไม่ว่าใครก็ตามก็สามารถแสดงความคิดเห็น สร้างลัทธิในการปลุกกระดมหรือต่อต้านสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างไม่ยาก อีกส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะวัยมัธยมปลาย เป็นวัยที่มีความคิดความอ่าน มีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่มากที่สุดในทุกช่วงวัยที่อยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งก็หมายความว่า เป็นเด็กที่โตที่สุด ที่ยังต้องอยู่ในระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ ธรรมเนียมเดียวกับ 'เด็ก' สิ่งนี้ทำให้วัยรุ่นมัธยมปลายมีความคิด ความรู้ และวัย ที่โตพอที่จะตั้งคำถาม หรือต่อต้านระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมบางอย่างที่ตนเห็นว่าไม่สมควร ไม่มีเหตุผล อย่างประเด็นที่ชัดเจนที่สุดคือเรื่อง ทรงผมและเครื่องแบบนักเรียน หรือธรรมเนียมบางอย่างเช่น การเรียนวิชาพุทธศาสนา การเข้าแถวเคารพธงชาติ ฯลฯ ซึ่งแน่นอนว่า ยังมีระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมอีกมาก ที่มีช่วงโหว่ที่กว้างพอให้วัยรุ่นวัยนี้ตั้งคำถาม

เพลงหน้าที่ของเด็ก

เพลง 'หน้าที่ของเด็ก' หรือที่คุ้นหูกันว่าเพลง 'เด็กเอ๋ยเด็กดี' นี้ ประพันธ์คำร้องโดย ชุ่ม ปัญจพรรค์ ในช่วงปี พ.ศ. 2498 ซึ่งเป็นปีที่สหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยหน้าที่ของเด็ก โดยได้เชิญชวนให้ทั่วโลกจัดงานวันเด็ก เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญและความต้องการของเด็กและกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยรัฐบาลไทย ซึ่งมี จอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้จัดให้มีคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยต่างๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชน

กำหนดให้มีการฉลองวันเด็กแห่งชาติ เพื่อให้เด็กทุกคนได้รู้ถึงความสำคัญของตน เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัยที่มีต่อตนเองและสังคม โดย ชุ่ม ปัญจพรรค์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดงานวันเด็กในปีนั้นก็ได้นำเนื้อหาเรื่องหน้าที่เด็กดังกล่าว มาแต่งเป็นคำกลอนให้คล้องจองกัน และนำเพลงนี้ไปเปิดทางสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ในวันเด็กแห่งชาติทุกปีซึ่งตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ ข้าพเจ้าก็ได้ยินเพลงนี้มาตลอดเวลาที่อยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับ อาจจะมากบ้างน้อยบ้างตามช่วงวัยและโอกาส แต่สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าสนใจในเพลง 'หน้าที่ของเด็ก' ก็คือเพลงนี้เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความสนใจของข้าพเจ้าทั้งสองหัวข้อที่กล่าวมาไว้ด้วยกัน ประการหนึ่งคือ เนื้อหาของเพลงนี้มีรูปแบบเป็นชุดความเชื่อ ความคาดหวัง ที่ผู้ใหญ่มีต่อเด็ก (ชัดเจนที่สุดคือเพลงนี้ถูกเขียนขึ้น โดยผู้ใหญ่) ซึ่งเด็กจะรับรู้เพียงว่าเขาควรปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อที่จะเป็นเด็กคืออย่างที่เพลงกล่าว ในขณะที่สภาพแวดล้อมรอบตัวที่เขาเห็นกลับตรงกันข้าม เพลงนี้จึงเป็นตัวแทนที่ชัดเจนของชุดความเชื่อที่เป็นอุดมคติในสังคมไทยที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้

อีกประการหนึ่งคือ เพลงนี้พูดถึงเด็ก ซึ่งในที่นี้ก็หมายความรวมถึงวัยรุ่นนัชมัยพลายที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงในข้างต้น

เมื่อข้าพเจ้าได้จับเอาทั้งสามประเด็นที่กล่าวมารวมกันซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสนใจที่จะเล่า จึงเกิดเป็นหัวข้อศิลปนิพนธ์ 'การผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่อง 329' โดยข้าพเจ้ามีเป้าหมายว่า ประเด็นทั้งสามที่ข้าพเจ้าเลือกมาใช้เล่าเรื่อง จะสามารถสะท้อนให้เกิดมุมมองใหม่ๆเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน เด็กวัยรุ่น และชุดความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับทุกคนมาตั้งแต่จำความได้ ผ่านภาพยนตร์สั้นเรื่องนี้

สำหรับในส่วนของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าหวังว่าการศึกษาคู่มือศิลปนิพนธ์นี้จะทำให้ข้าพเจ้าได้พบกับข้อมูลและความจริงที่อาจไม่เคยรู้ เกี่ยวกับมุมมองและความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้หวนคิดถึงความคิดความอ่านของตัวเองในช่วงวัยนั้นและในการศึกษาปัญหาและข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยเพื่อใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์สั้นนี้ จะทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นรากฐาน ที่มาที่ไปของปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อาจเรียกได้ว่าการผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่องนี้ เป็นการกลับไปมองคู่อารากฐานทางความคิดในช่วงวัยที่มีความสำคัญกับชีวิต และรากฐานของสังคมที่ข้าพเจ้าใช้ชีวิตอยู่มาจนถึงปัจจุบัน และต่อไปอีกในอนาคต ข้าพเจ้าคาดหวังว่าการได้มองเห็นรากฐานทั้งสองของข้าพเจ้านี้ จะทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนานตนเองต่อไปในอนาคต

สำหรับส่วนรวม ข้าพเจ้าไม่คาดหวังว่าภาพยนตร์สั้นเรื่องนี้จะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและ วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยได้ แต่ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่ได้ชมภาพยนตร์สั้นเรื่องนี้ จะเกิดความสนใจในประเด็นดังกล่าว มีการคิดวิเคราะห์ ถกเถียง และศึกษาหาข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง และสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาการเขียนบทภาพยนตร์ ที่ดัดแปลงมาจากเนื้อหาของเพลง 'หน้าที่ของเด็ก' และดัดแปลงมาเป็นรูปแบบของกฎ 10 ข้อ โดยสถานการณ์ในเรื่องจะถูกเล่าผ่านกฎแต่ละข้อ
2. เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องแบบภาพยนตร์ลัทธิเหนือจริง (Surrealism) โดยมีพื้นฐานจากความจริง จากภาพยนตร์ต้นแบบเรื่อง The Taste Of Tea และ Dogtooth
3. เพื่อนำเสนอมุมมองใหม่ๆ ที่มีต่อสังคมในปัจจุบัน ต่อวัยรุ่น และพฤติกรรมของคนไทย

ขอบเขตของโครงการ

ภาพยนตร์สั้น ระบบ Digital HD โดยศึกษาเกี่ยวกับการเขียนบทภาพยนตร์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเนื้อหาของเพลง “หน้าที่ของเด็ก” และสไตล์ภาพยนตร์แบบเหนือจริง โดยมีภาพยนตร์ต้นแบบเรื่อง The Taste of Tea และ Dogtooth

ลักษณะของโครงการ

มีลักษณะเป็นภาพยนตร์สั้นที่มีรูปแบบเป็นการนำเสนอกฎ 10 ข้อของโรงเรียนโดยดัดแปลงมาจากเนื้อหาทั้ง 10 ข้อของเพลง “หน้าที่ของเด็ก” ภาพยนตร์จะมีพื้นฐานบนความจริง แต่แฝงด้วยบรรยากาศเหนือจริง คล้ายหลุดเข้าไปอยู่ในโลกของความฝัน หรือโลกอุดมคติ

แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1. ค้นคว้าข้อมูล วิถีชีวิต ความคิดเห็นของเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนบทภาพยนตร์และออกแบบตัวละครให้มีความสมจริง และเป็นความจริงของยุคสมัยปัจจุบัน ด้วยการสัมภาษณ์นักเรียนมัธยม ม.4-6

2. เริ่มต้นเขียนบทภาพยนตร์ โดยตั้งต้นจากการนำเนื้อหาของเพลง 'หน้าที่เด็กดี' ในแต่ละข้อมาวิเคราะห์ และจับกับข้อมูลจริงที่เกี่ยวข้องและอยู่ในความสนใจของเด็กในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ได้จากการค้นคว้า จากนั้นทำการออกแบบฉากแต่ละฉาก พร้อมกับออกแบบตัวละคร ซึ่งอ้างอิงมาจากตัวตนของเด็กวัยรุ่นแต่แบบในสังคม

3. ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

- นำบทภาพยนตร์ที่ได้มาเขียนเป็นสตอรี่บอร์ด
- คัดเลือกนักแสดง
- จัดหาสถานที่ถ่ายทำ เสื้อผ้า และอุปกรณ์ประกอบฉาก
- วางแผนตารางการถ่ายทำ

4. ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

5. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

- ตัดต่อหยาบครั้งที่ 1
- ตัดต่อหยาบครั้งที่ 2
- ตัดต่อละเอียด ฉบับสมบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เรียนรู้กระบวนการคิด เตรียมการผลิต และสร้างภาพยนตร์ในลักษณะเหนือจริง (Surrealism)

2. ได้มองเห็นรากฐานความเป็นมา และนำเสนอมุมมองต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

3. ได้บันทึกมุมมองของตนเองต่อสังคม ในช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนผ่านทางความคิด

บทที่ 2

การค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์

แม้ว่าภาพยนตร์สั้นเรื่อง “329” จะได้แรงบันดาลใจมาจากเพลง ‘หน้าที่เด็กดี’ หากแต่บทภาพยนตร์จะมุ่งเน้นไปที่การสะท้อนความสัมพันธ์ของระบบการศึกษา ที่มีต่อตัวนักเรียนเป็นหลัก ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเน้นไปที่การหาข้อมูลด้านมุมมองที่มีต่อระบบการศึกษา ทั้งจากบทความทางวิชาการ และการลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์นักเรียนมัธยมปลาย โดยส่วนของการสัมภาษณ์ จะเน้นไปที่เนื้อหาที่ข้าพเจ้าได้ตีความมาจากเนื้อเพลง ‘หน้าที่เด็กดี’ และการใช้ชีวิตของเด็กมัธยมปลาย ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้ลองนึกถึงพฤติกรรม และความคิดความอ่านของตนเองในช่วงเวลานั้น และบันทึกไว้เพื่อนำมาใช้ร่วมกันในการเขียนบทภาพยนตร์ด้วย

1.1 เนื้อเพลง ‘หน้าที่เด็กดี’¹

เด็กเอ๋ยเด็กดี ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
เด็กเอ๋ยเด็กดี ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
หนึ่ง นับถือศาสนา
สอง รักษาธรรมเนียมมั่น
สาม เชื่อพ่อแม่ครูอาจารย์
สี่ วาจานั้นต้องสุภาพอ่อนหวาน
ห้า ยึดมั่นกตัญญู
หก เป็นผู้รู้รักการงาน
เจ็ด ต้องศึกษาให้เชี่ยวชาญ
ต้องมานะบากบั่น ไม่เกียจไม่คร้าน

แปด รู้จักอ้อมประหยัด
 เก้า ต้องซื้อสัตว์ตลอดกาล
 น้ำใจนักกีฬากล้าหาญ
 ให้เหมาะกับกาลสมัยชาติพัฒนา
 สิบ ทำคนให้เป็นประโยชน์
 รัฐบาลบุญคุณโทษ สมบัติชาติต้องรักษา
 เด็กสมัยชาติพัฒนา
 จะเป็นเด็กที่พาชาติไทยเจริญ

1.2 มุมมองต่อระบบการศึกษาไทย

"เรื่องระบบการศึกษาไทย หลายคนคิดว่ามันล้มเหลวที่เด็กจบมาแล้วคิดไม่เป็น แต่จริงๆมันประสบความสำเร็จต่างหากเพราะถ้าคิดดูดีๆ การศึกษาไทยมันก็ไม่ได้จะสร้างเด็กที่คิดเป็นตั้งแต่แรกแล้ว ก็แค่สร้างเด็กว่านอนสอนง่ายอยู่ในกรอบ ยอมหมอบกราบต่อชนบทรรมนิยมต่อผู้มีอำนาจ ลองดูกิจกรรมต่างๆที่เราทำกันในโรงเรียนสิ ลองดูชุดที่เราใส่ ทรงผมของเรา วิธีคิดต่างๆ ค่านิยม ล้วนถูกกำหนดกรอบอันดั่งงามมาหมด เด็กไทยไม่ได้เกิดมาคิดไม่เป็นหรือแค่ระบบการศึกษาไทยต่างหากที่ทำให้เด็กคิดไม่เป็น"¹

ข้อความจากหน้าเฟซบุคของ Karn Chusatakarn ถูกใช้เป็นบทเกริ่นนำบทความ "การศึกษาไทยยังเกรียนอยู่" โดยสุรราชย์ ยัมประเสริฐ แม้จะเป็นมุมมองจากประชาชนคนธรรมดา แต่ข้าพเจ้าได้ใช้ประเด็นนี้ต่อยอดเป็นประเด็นสำคัญในภาพยนตร์สั้น '329' นั่นคือ 'การตั้งคำถาม' ต่อระบบการศึกษาไทย เนื่องด้วยปัจจุบันมีผลสำรวจจากหลายสำนัก ทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นถึงคุณภาพที่ต่ำลงของการศึกษาไทย จึงเกิดกลุ่มที่ตั้งคำถามต่อระบบการศึกษาโดยยกเหตุผลหลายประการประกอบ ที่เด่นชัดที่สุดคือ สมาพันธ์นักเรียนไทยเพื่อปฏิวัติระบบการศึกษาไทย สมาพันธ์นี้ได้ออกแถลงการณ์ก่อตั้งอย่างเป็นทางการในวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 โดยอธิบายว่ามีนักเรียนจาก 13 สถาบันเข้าร่วม และเลขาธิการของสมาพันธ์นักเรียนฯในขณะนี้คือ เนติวิทย์ โชติพิศล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ขณะนี้องค์กรนี้ก็เป็นที่รู้จักมากขึ้นในหมู่นักเรียนทั่วไป และเฟซบุ๊กของสมาพันธ์นักเรียนฯมีคนเข้ามากดถูกใจมากกว่า 15,000 คน จึงถือเป็นการอันน่าสนใจในวงการศึกษาไทย²

โดย สมาพันธ์นักเรียนไทยเพื่อปฏิวัติระบบการศึกษาไทย ได้มีเนื้อหาในการเรียกร้องให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ด้วยการสร้างความรับผิดชอบของผู้จัดการศึกษาอย่างภาครัฐ โรงเรียน และครู และประเด็นสำคัญที่มีการเรียกร้องให้ปรับเปลี่ยน ที่เป็นที่พูดถึงมากที่สุดคือในโซเชียลเน็ตเวิร์ก เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญและมีผลกับนักเรียนผู้เกี่ยวข้องโดยตรง นั่นคือ ‘การยกเลิกระเบียบทรงผม และเครื่องแบบนักเรียน’

“ความเป็นไทยที่ถูกสร้างขึ้นมา เป็นความเป็นไทยที่ไม่มีประโยชน์ เป็นความเป็นไทยที่ไม่มีเหตุผล แล้วก็ความเป็นไทยตรงนี้ก็เอาไปผูกโยงกับวัฒนธรรมการห้ามเลิศจนห้ามถาม อาทิเช่น กรณีทรงผมนักเรียน กรณีเคารพธงชาติ ก็อ้างว่านี่คือความเป็นไทย เราเป็นคนไทย ชาติไทยไม่เหมือนชาติอื่นในโลกอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเขาก็เลยได้รับรู้มาแบบนี้ว่าอันนี้คือความเป็นไทย ทำให้ความเป็นไทยกลายเป็นสิ่งที่เลวร้ายไปเลย ทำให้ผมเสนอยกเลิกความเป็นไทยตรงนี้”³

เนติวิทย์ยังอธิบายด้วยว่า ในส่วนเนื้อหาสาระการเสนอ โดยเฉพาะวิชาสังคมศึกษา หมวดประวัติศาสตร์ เป็นการเรียนการสอนอันคับแคบ เน้นการท่องจำจนเกินไป และยึดยึดชุดความคิดแบบด้านเดียวที่พวกเขาสร้างประดิษฐ์กรรมขึ้นมา ซึ่งซึมเข้าสู่สังคมจนสังคมคิดวิเคราะห์ไม่เป็น การศึกษาอดีตของไทยจึงเป็นของปลอม ไม่ให้คนมีความลึกซึ้ง คนที่อยากจะเรียนรู้จึงหวังพึ่งตำราเรียนไม่ได้⁴

สรุปแล้วเนติวิทย์ได้เสนอข้อเสนอที่มีความแหลมคมหลายเรื่อง เช่น การยกเลิกเครื่องแบบนักเรียน ยกเลิกการเคารพธงชาติทุกเช้า การคัดค้านการสวมหมวก และการสอนพุทธศาสนาในโรงเรียน แต่ให้สอนศาสนาสากลแทน เพราะเห็นว่า การนับถือศาสนาเป็นเรื่องของปัจเจกชน ไม่ควรบังคับศรัทธาแบบรวมหมู่ ซึ่งจะไม่ทำให้คนเข้าใจพระรัตนตรัยที่เนื้อหาสาระเป็นแต่เพียงพิธีกรรม และล่าสุด คือ การคัดค้านระบบโชตัสในโรงเรียน และระบบที่เน้นความเหลื่อมล้ำค่าสูงในโรงเรียน โจมตีการหมอบคลานในโรงเรียนกรณีวันไหว้ครูว่า เหมือนสัตว์เลื้อยคลาน โจมตีการเช่นไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์แม้กระทั่งรูปเสด็จพ่อ ร.5 ว่าเป็นเรื่องไร้สาระ⁵

จากแนวคิดของ เนติวิทย์ ประเด็นสำคัญที่ข้าพเจ้าหยิบมาใช้ในบทความนี้ของข้าพเจ้า คือแนวคิดที่ว่า ระบบการศึกษา คือการทำลายตัวตน ให้ผู้เรียนทุกคนเป็นเหมือนกัน และอยู่ภายใต้อำนาจที่ภาครัฐสามารถควบคุมได้

เครื่องแบบทั้งหลายนั้นล้วนถูกสร้างขึ้นเพื่อทำลายตัวตน หรือร่างกายของผู้สวมใส่ตัวตนของผู้สวมหายไป เหลือแต่อวัยวะชิ้นหนึ่งขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงควบคุมเขาได้ง่าย

เพราะเขาไม่เหลือความเป็นตัวตน หรือร่างกายที่แตกต่างหากออกมาจากองค์กรอีกแล้ว และนี่คือเหตุผลที่นักเรียนไทยต้องสวมเครื่องแบบจนกว่าจะจบมหาวิทยาลัย⁶

หนึ่ง "ทรงนักเรียน" ทำลายลักษณะปัจเจกของนักเรียนแต่ละคนลง เพราะทุกคนแต่งกายและไว้ผมเหมือนกันหมด ความเป็นตัวเขาถือเป็นหนึ่งในกลุ่มที่เรียกว่า "นักเรียน" อันเป็นกลุ่มทางสังคมที่สถาปนาขึ้นมาโดยสมาชิกไม่ได้มีความสมัครใจ แต่ถ้าเขาไม่สังกัดอยู่ในกลุ่มนี้ เขาก็จะสูญเสียตัวตนของตัวเองไปอย่างสิ้นเชิงเหมือนกัน ข้อสองสัมพันธ์กับข้อหนึ่งอย่างแยกกันไม่ออก ความเป็นระเบียบ, ความเหมาะสม, ความสวยงาม และความถูกต้องเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่หรืออำนาจเป็นผู้ตราขึ้น นักเรียนต้องเรียนรู้ที่จะเชื่อฟังความเห็นของอำนาจ เราใช้ "ความเป็นนักเรียน" เป็นกลไกสำคัญของการควบคุมทางสังคม(Social control) และในการควบคุมทางสังคมนั้นเราใช้เหตุผลน้อย แต่ใช้อำนาจมาก⁷

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมุมมอง และทัศนคติด้านต่างๆของระบบการศึกษาไทย ข้าพเจ้าได้สรุปประเด็นสำคัญจากบทความที่รวบรวมมาเพื่อใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์เป็น 2 ประเด็นคือ

1. การตั้งคำถามว่า กรอบความดีงามที่สังคมกำหนดคนนั้น เป็นสิ่งที่ดีและมีอยู่จริงในสังคมจริงหรือ ?

2. ระบบการศึกษาที่ผลิตให้ผู้เรียนทุกคนเหมือนกัน ให้ข้อมูลด้านเดียวแบบท่องจำ เพื่อง่ายต่อการควบคุม และอยู่ภายใต้อำนาจ

1.3 มุมมองของนักเรียนมัธยมปลายที่มีต่อระเบียบและกรอบที่สังคมคาดหวัง

ในขั้นตอนการพัฒนาบทภาพยนตร์เรื่อง '329' นี้ ข้าพเจ้าได้ลงพื้นที่ไปยังโรงเรียนราชวินิต มัธยม โรงเรียนมัธยมที่ข้าพเจ้าเคยศึกษา เพื่อสังเกตพฤติกรรม และการใช้ชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมปลายขณะใช้ชีวิตในโรงเรียน ข้าพเจ้าจึงถือโอกาสที่จะพูดคุยกับนักเรียนมัธยมปลายถึงแนวคิดและมุมมองที่มีต่อระเบียบและกรอบของสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลในข้อ 1.2 นั้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันหลากหลาย จากมุมมองของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องับประเด็นดังกล่าวที่สุด

โดยข้าพเจ้าให้อาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้าในชั้นมัธยมปลาย เป็นผู้คัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีแนวคิดเป็นของตนเอง มีความสามารถในการใช้เหตุผล และมีทัศนคติที่ชัดเจนต่อเรื่องต่างๆ ทั้งหมด 4 คน ได้แก่ นายภาณุพงศ์ ไชยวงศ์ศต, นายกิตติคุณ เริ่มตระกูล, นางสาววริษา บุญยะพันธ์ และนางสาวสุชาดา ศรีสังข์

ภาพที่ 1 กลุ่มนักเรียนมัธยมปลายที่ข้าพเจ้าได้พูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนบทภาพยนตร์

ข้าพเจ้าได้พูดคุยในประเด็นเกี่ยวกับระเบียบทรงผมและการใส่ชุดนักเรียน ซึ่งเป็นประเด็นที่กำลังเป็นที่พูดถึงกันในโซเชียลเน็ตเวิร์ค โดยได้ถามความคิดเห็นว่า จำเป็นหรือไม่ในการมีระเบียบทรงผมและเครื่องแบบนักเรียน

นักเรียนทั้งสี่คน มีความคิดเห็นใกล้เคียงกันว่า เห็นด้วยกับการมีเครื่องแบบนักเรียนในแง่ของการแยกแยะนักเรียนแต่ละโรงเรียนออกจากกัน แต่ไม่เห็นด้วยในเรื่องทรงผม โดยนายภาณุพงศ์ ไชยวงศ์ศัด ได้ให้เหตุผลที่น่าสนใจว่า “การบังคับให้ตัดผมเป็นเพียงการบังคับให้ภายนอกดูมีระเบียบ แต่ไม่ได้เป็นการปลูกฝังให้จิตสำนึกมีระเบียบ ถ้าไม่มีระเบียบในจิตสำนึกก็ไม่มีประโยชน์”

ข้าพเจ้าได้ลองถามว่า หากจะให้บอกประโยชน์ของการตัดผมหรือใส่เครื่องแบบนักเรียน ทุกคนคิดว่ามีประโยชน์อย่างไร โดยความคิดเห็นของนายกิตติคุณ เริ่มตระกูล ที่ว่า “การตัดผมทรงนักเรียนเหมือนกันมีข้อดีก็คือ มันจะได้ดูเหมือนกันหมด และไม่ต้องคิดว่าจะตัดทรงอะไร” ทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า แนวความคิดส่วนใหญ่ของนักเรียนไทย ได้ถูกปลูกฝังว่าการ ‘เหมือนกัน’ เป็นเรื่องที่ปลอดภัย และไม่ต้องใช้ความคิดในการเลือกตัดสินใจสิ่งที่ดีที่สุดให้ตัวเอง ซึ่งเป็นแนวความคิดที่ตรงกับข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้เลือกมาใช้ในหัวข้อ 1.2

ในการพูดคุยครั้งนี้ข้าพเจ้าได้โยนคำถามในเชิง ‘ชวนคุย’ ให้แก่นักเรียนทั้งสิ้น ทั้งเรื่องเกี่ยวกับศาสนา สถาบันครอบครัว โซเชียลเน็ตเวิร์ค ซึ่งพบว่าเด็กนักเรียนในวัยมัธยมปลาย มีชุดความคิดที่ไม่แตกต่างกับข้าพเจ้า หรือเพื่อนในวัยเดียวกับข้าพเจ้ามากนัก เช่น ความเสื่อมศรัทธาต่อตัวบุคคลในพุทธศาสนา ซึ่งทั้งสี่ยอมรับว่าความศรัทธาต่อพุทธศาสนาน้อยลงกว่าแต่ก่อน หรือเรื่องความสัมพันธ์ต่อครอบครัว ที่ยอมรับว่าวัยมัธยมปลายเป็นวัยที่เกิดช่องว่างที่ชัดเจนที่สุด และเลือกที่จะให้ความสำคัญกับโรงเรียนมากกว่าที่บ้าน

ข้อมูลส่วนหลังอาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้มีผลโดยตรงต่อบทภาพยนตร์ แต่ข้าพเจ้าก็สามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการสร้างมิติตัวละคร และออกแบบการกระทำและการตัดสินใจให้เหมาะกับช่วงวัยของตัวละครได้ไม่มากนักน้อย

2. ข้อมูลภาพยนตร์ต้นแบบด้านศาสตร์การเล่าเรื่องและเขียนบท

ภาพยนตร์เรื่อง ‘329’ เป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องบนพื้นฐานของการกระทำที่เหนือจริง (Surrealism) ในบรรยากาศของความจริง ข้าพเจ้าจึงใช้ภาพยนตร์ต้นแบบคือเรื่อง Dogtooth โดย Yorgos Lanthimos ซึ่งมีบรรยากาศและบทภาพยนตร์ที่ใกล้เคียงกัน เป็นต้นแบบในการศึกษาศาสตร์การเล่าเรื่อง

Dogtooth : ชีวิตหมาๆ⁸

Dogtooth เป็นหนังป่วยๆ เล่าเรื่องของครอบครัวป่วยๆ ครอบครัวหนึ่ง อันประกอบด้วย พ่อแม่ ลูกชายวัยรุ่นหนึ่งคน และลูกสาววัยรุ่นอีกสอง

ความเจ็บป่วยของครอบครัว มีต้นเหตุมาจากการที่พ่อและแม่จับลูกๆทั้งสามขังไว้ในรั้วบ้านกว้างขวางมาตั้งแต่เกิด ไม่ให้ใครออกไปไหน ไม่อนุญาตให้ใครพบเห็นโลกภายนอก ทุกคนใช้ชีวิตตามกฎเกณฑ์ที่สุดแท้แต่พ่อกับแม่จะตั้งขึ้น รู้จักโลกผ่านเพียงปากคำที่พ่อแม่เป็นผู้บอกเล่า เด็กๆ ถูกสอนจนเชื่อฝังหัวว่า นอกรั้วบ้านนั้นเต็มไปด้วยอันตรายและความเลวร้าย และพวกเขาก็จะถูกฆ่าตาย หากริอ่านออกจากบ้านไปทั้งที่ไม่มีความพร้อม (และในความเห็นของพ่อแม่ พวกเขาจะไม่มีวันพร้อม)

ในแต่ละวัน พ่อแม่จะหมั่นเพียรหาความรู้มาป้อนใส่หัวลูก (โดยวิธีพูดใส่เทปแล้วให้ลูกเปิดฟังซ้ำๆ) แทบทุกอย่างเป็นความรู้ที่บิดเบือนเฉลจากความเป็นจริงโดยสิ้นเชิง อาทิ ในฉากเปิดเรื่อง หนึ่งให้ผู้ชมฟังเทปวิชา “ภาษากรีกวันละคำ” ไปพร้อมกับลูกทั้งสาม เนื้อหาที่ฟัง

กันในวันนั้นมีอยู่ว่า

“ศัพท์ใหม่ประจำวันมีดังต่อไปนี้ ทะเล ทางหลวง การท่องเที่ยว และปืนสั้น... ‘ทะเล’ คือเก้าอี้ที่หุ้มด้วยหนัง มีที่เท้าแขนทำจากไม้ เหมือนตัวที่อยู่ในห้องนั่งเล่นของเรา... ‘ทางหลวง’ คือลมที่พัดแรง... ‘การท่องเที่ยว’ คือวัสดุที่แข็งแรงทนทานใช้ในการสร้างพื้นตัวอย่างเช่น ไฟระย้าตกกระทบพื้นอย่างแรง แต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายอันใด เพราะพื้นทำจากการท่องเที่ยวร้อยเปอร์เซ็นต์...”

ภาพที่ 2 ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth

ที่มา : เนื้อ-หนังสือ-มังงสา. [Dogtooth\(Kynodontas,2009\) \[Online\]](http://dogtooth(Kynodontas,2009) [Online], Accessed 8 October 2013.), Accessed 8 October 2013.

Available from <http://historyofsexincinema.tumblr.com/post/31326713810/dogtooth-kynodontas-2009> .

พ่อแม่รวมหัวกันตัดสิ่งเร้าจากโลกภายนอก ออกจากชีวิตของลูกโดยหมดสิ้น โทรทัศน์มีไว้แค่ให้เปิดดูโฮมวิดีโอที่พ่อแม่ลูกถ่ายกันเมื่อนานโข วิทยุมีไว้เพียงเปิดฟังเพลงการเรียนการสอนของพ่อแม่ (ส่วน ‘โทรทัศน์’ นั้น เด็กๆ ถูกสอนว่า หมายถึงขวดพริกไทยที่วางอยู่บนโต๊ะอาหาร) บุคคลภายนอกเพียงหนึ่งเดียวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาที่บ้านก็คือ คริสตินา พนักงานรักษาความปลอดภัยในโรงงานที่พ่อทำงานอยู่ ซึ่งจะถูกนำตัวมาที่บ้านนานๆ ครั้ง เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของลูกชายซึ่งกำลังโตเป็นหนุ่มเท่านั้น

ตลอดความยาว 90 นาทีเศษของหนัง ราวกับมันจับผู้ชมโยนไปอยู่ร่วมกับคนบ้าๆ ที่ไม่อาจคาดเดาได้ว่าในหัวคิดอะไรรออยู่ ซ้ำร้าย ยังไปอยู่กันใน ‘โลกเฉพาะ’ ที่ตรรกะ วิธีคิด กฎเกณฑ์

ข้อตกลงร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือกระทั่งสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์เอง มีค่าน้อยเสียยิ่งกว่าขยะ (หนังมีรายละเอียดอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ กล่าวคือ ตัวละครหลักทั้งห้าในหนังเรื่องนี้ล้วน ไม่มีชื่อเสียงเรียงนาม เช่น พี่ชายจะเรียกน้องสาวคนโตว่า “ซัยคนโต” และพ่อแม่ก็เรียกลูกสาวด้วยถ้อยคำเดียวกัน ในทางหนึ่ง การกำจัดชื่อของตัวเองทั้งก็เหมือนการทำให้ตัวเองหลุดพ้นจากสถานภาพทางสังคมและปฏิเสธรามีปฏิสัมพันธ์กับสังคม ขณะที่อีกด้าน มันแทบไม่ต่างจากการกำจัดตัวตนความเป็นมนุษย์ของบุคคลนั้นๆ ลงไปด้วย เมื่อฝ่ายหนึ่งไม่เห็นว่าเป็นฝ่ายหนึ่งคือ นายเอ หรือ น.ส. บี แต่เห็นเป็นเพียง “ผู้หญิงคนหนึ่ง” “น้องสาวคนหนึ่ง” “ชายคนหนึ่ง” เท่านั้น)

ภาพที่ 3 ภาพจากภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth

ที่มา : เนื้อ-หนัง-มังสา. [Dogtooth\(Kynodontas,2009\)](http://dogtooth.kynodontas.com) [Online], Accessed 8 October 2013.

Available from <http://historyofsexincinema.tumblr.com/post/31326713810/dogtooth-kynodontas-2009> .

ที่ร้ายก็คือ โลกของ Dogtooth เป็นโลกที่ไม่มี ความหวัง ยิ่งเวลาผ่านไป นอกจากสถานการณ์จะไม่ดีขึ้นแล้ว มันกลับยิ่งหนักยิ่งขึ้นเรื่อยๆ พฤติกรรมของตัวละครที่เราเห็นว่า ‘บ้าแล้ว’ ในช่วงต้นเรื่อง ถึงกลางเรื่องเราจะเจอที่ ‘บ้ากว่า’ และแน่นอนว่า ท้ายเรื่องจะเป็นช่วงเวลาของความ ‘บ้าที่สุด’

ในแง่การเล่าเรื่องจากการวิเคราะห์ของตัวข้าพเจ้า การเขียนบทของภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth มีการเปิดเรื่องด้วยการแนะนำให้คนดูรู้จักโลกเหนือจริงที่ตัวละครอาศัยอยู่ ผ่านพฤติกรรมในกิจวัตรประจำวันธรรมดาของตัวละคร เพื่อให้คนดูคุ้นเคยกับลักษณะชีวิต และ ธรรมชาติของตัวละครในภาพยนตร์

หลังจากที่คนดูได้รู้จักกับโลกเหนือจริงในบทภาพยนตร์พอสมควร ผ่านสถานการณ์ ปกติของตัวละคร ผู้เขียนบทจะโยนสถานการณ์พิเศษที่ไม่ได้เป็นกิจวัตรเข้าไปให้ตัวละครได้ แสดงออกในสิ่งที่ไม่เคยเจอในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้คนดูคาดหวังและเกิดความหวาดระแวง ต่อการตัดสินใจของตัวละครในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้เขียนบทจะทยอยโยนสถานการณ์ที่เป็น เครื่องมือในการเผยความผิดปกติ หรือความบ้าของตัวละครเพิ่มมากขึ้นเรื่อย จนถึงขั้นที่สุดใน ช่วงโคลแมกซ์ โดยภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth ได้เลือกใช้ตอนจบตามแบบฉบับของภาพยนตร์ ยุโรป คือมีตอนจบแบบเปิดเพื่อทิ้งคำถามให้กับคนดู ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการใช้ตอนจบที่เหมาะสม กับเนื้อหาของภาพยนตร์ที่พูดเรื่องเกี่ยวกับสังคมโดยตรง

3. สรุปการค้นคว้าข้อมูล

จากการค้นคว้าข้อมูลจากบทความ ข่าว การสัมภาษณ์ และการเลือกภาพยนตร์ ตัวอย่างมาเป็นต้นแบบในด้านการเล่าเรื่อง ข้าพเจ้าได้เลือกใช้ข้อมูลต่างๆมาประกอบกัน เพื่อใช้ในการเขียนบทภาพยนตร์เรื่อง '329' สรุปได้ดังนี้

1. ประเด็นหลักที่เลือกใช้ในภาพยนตร์คือ 'ระบบการศึกษาและการสร้างกรอบความคิดเพื่อควบคุมให้เด็กอยู่ภายใต้อำนาจ'
2. ตัวละครหลักสร้างจากพื้นฐานความคิดและการใช้ชีวิตของนักเรียนมัธยมปลายในยุคสมัยปัจจุบัน โดยใช้ประสบการณ์ของข้าพเจ้าเป็นหลัก ผสมกับข้อมูลที่ได้ไปค้นคว้ามาในการออกแบบลักษณะตัวละคร และรูปแบบการตัดสินใจของตัวละคร
3. มีภาพยนตร์เรื่อง Dogtooth เป็นตัวอย่างในการเล่าเรื่องในรูปแบบของภาพยนตร์ โดยมีลักษณะที่จะปูเรื่องด้วยการกำหนดคกกฎเกณฑ์ของโลกเหนือจริงที่ตัวละครอาศัย และโยนสถานการณ์ที่บีบบังคับให้ตัวละครแสดงออกถึงความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆจนถึงขีดสุด

เชิงอรรถท้ายบทที่ 2

¹สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ, การศึกษาไทยยังเกรียนอยู่ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556.
เข้าถึงได้จาก <http://prachatai.com/journal/2013/09/48743>.

²เรื่องเดียวกัน

³เรื่องเดียวกัน

⁴เรื่องเดียวกัน

⁵เรื่องเดียวกัน

⁶นิธิ เอียวศรีวงศ์, “เครื่องแบบห่มร่างกาย หรือร่างกายห่มเครื่องแบบ,” มติชนราย
สัปดาห์ 27, 1402 (มิถุนายน พ.ศ. 2550) : 34

⁷ภูเขา บนสายธาร, ผมทรงนักเรียน – นิธิ เอียวศรีวงศ์ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://notmydocuments.blogspot.com/2011/10/not-my-document-from-facebook.html>.

⁸โสภณา เขาววิวัฒน์กุล, Dogtooth:ชีวิตหมาๆ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556.
เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=9520000109735>.

บทที่ 3

บทภาพยนตร์

จากข้อมูลที่ได้ค้นคว้ามาในบทที่ 2 นั้น สิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจที่สุดคือ แม้ว่าเด็กไทยจะถูกรวบคุมด้วยอำนาจให้ทุกคนมีความเหมือนกัน หรือปฏิบัติตนตามความเชื่อดั้งเดิม แต่เด็กทุกคนล้วนมีความสงสัย มีการตั้งคำถามต่ออำนาจและความเชื่อเหล่านั้นด้วยกันทั้งสิ้น บางคนอาจเก็บคำถามนั้นอยู่เพียงคนเดียว หรือบางคนอาจแสดงออกคำถามเหล่านั้นมาในรูปแบบต่างๆ ทั้งหมดขึ้นอยู่กับสถานะแวดล้อม และแรงกดดันรอบข้างที่จะส่งผลให้เด็กเหล่านั้นแสดง ออกถึงคำถาม หรือกระทั่งต้องการจะหลีกเลี่ยง และทำลายขนบความเชื่อเดิมๆเหล่านั้น

ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้ ‘คำถามในใจ’ เป็นตัวตั้งต้นในการเขียนบทภาพยนตร์ ตัวละครหลักคือ ‘329’ ไม่ได้ถูกใช้เพื่อแทนตัวตนของความขบถ หากแต่เป็นตัวแทนของคำถามในใจที่เด็กทุกคนมีต่อระบบอำนาจและความเชื่อเดิม สถานะที่อย่างโรงเรียนจึงถูกใช้เป็นพื้นหลังของตัวละครที่อยู่ในระบบการศึกษา ข้าพเจ้าเลือกที่จะใช้โรงเรียนที่ไร้การปรากฏตัวของคุณครู หากแต่คอยสั่งการผ่านลำโพงโดยไม่มีใครเคยเห็น เพื่อแทนภาพของความไม่มีที่ไปที่ไป ไม่มีใครเคยเห็น และถูกพิสูจน์ ของความเชื่อเดิมที่ควบคุมเด็กเหล่านี้ไว้

‘329’ เป็นตัวละครที่มีคำถามในใจเช่นเดียวกับทุกคน หากแต่ชัดเจนกว่าคนอื่น โดยข้าพเจ้าได้ตั้งปมปัญหาเพื่อผลักดันคำถามในใจของ ‘329’ ด้วยการให้เขาได้ไปเห็นหน้าต่างบานหนึ่งที่สามารถเห็นภายนอกของโรงเรียน ซึ่งใช้ในการแทนภาพของโลกความจริงที่ถูกเปิด ซึ่งคล้ายทำให้คำถามในใจของเขาถูกตอบ โดยใช้ ‘ผี’ คนหนึ่งซึ่งใช้แทนภาพของชุดความคิดที่ถูกปกปิด ถูกซ่อนเร้น ไม่มีใครเคยเห็น มาเป็นผู้นำพา ‘329’ ไปเห็นความจริงนั้น

ข้าพเจ้าเลือกใช้จุดสูงสุดของปมปัญหาด้วยการให้ ‘329’ ตัดสายลำโพง เพื่อเป็นการแสดงออกถึงความต่อต้าน และต้องการทำลายความเชื่อเก่า โดยเลือกให้จุดจบของ ‘329’ หนีไปที่ถังขยะใหญ่ของโรงเรียน โดย ‘ขยะ’ ในบทภาพยนตร์ถูกใช้ในความหมายของการคัดแยกความคิดของผู้ที่แปลกแยกแตกต่างทิ้ง ซึ่งทิ้งให้ผู้ชมคิดว่า สุดท้ายเมื่อไม่มีทางหนี ‘329’ จะ

เลือกคัดแยกคนออกไปเป็นขยะ หรือเขาจะซ่อนตัวอยู่ในโรงเรียนต่อไปในฐานะผีที่ไม่มีใครเห็น คอยนำพานักเรียนที่มี ‘คำถามในใจ’ เช่นเดียวกับเขาไปเห็นความจริงผ่านหน้าต่าง ดังเช่นที่เขา เคยเจอ

นอกจากตัวแทนของผู้คำถามในใจอย่าง ‘329’ ตัวละครอื่นๆถูกใช้แทนบุคลิกของ คนที่พร้อมจะยอมรับในระบบอำนาจและความเชื่อ แตกต่างกันไปในแต่ละคน มีทั้งผู้ที่น้อมรับ ในอำนาจและพร้อมจะเป็นตัวแทนในการควบคุมผู้อื่นอย่าง ‘หัวหน้าห้อง’ หรือผู้ยอมทำตามคำสั่งใดๆอย่างไม่มีคำถาม โดยเป็นส่วนหนึ่งในการกำจัดความคิดที่แตกต่างออกไปโดยตนเองก็ไม ่รู้ตัวอย่างเช่น ‘323’ ที่รับหน้าที่กำจัดขยะในโรงเรียน ซึ่งทั้งหมดเป็นภาพสะท้อนให้เห็นบุคลิก ที่หลากหลายของคนในสังคมปัจจุบันได้

ประเด็นเรื่อง

ระบบการศึกษาและกรอบที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อควบคุมให้เด็กอยู่ภายใต้อำนาจ

โครงเรื่องย่อ

‘329’ คือรหัสประจำตัวที่ใช้เรียกแทนนักเรียนคนหนึ่ง ในโรงเรียนที่เขาไม่เคย ออกไปข้างนอก ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในโรงเรียนคือพฤติกรรมประหลาดของเด็กนักเรียนที่ ไม่เคยเห็นโลกข้างนอกรั้วโรงเรียน ทุกๆวัน ในโรงเรียนจะมีกิจกรรมเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างการ เดินต่อแถวขึ้นไปเพื่อเคารพอนุสาวรีย์ของ ‘ท่าน’, การเล่นเกม ‘จับแมลงวัน’ ที่ให้นักเรียนไล่ตี กันเอง, เพื่อนนักเรียนที่ตายอย่างลึกลับ โดยมีเด็กนักเรียนผู้รับหน้าที่จัดการนำศพไปทิ้งพร้อม กับขยะในโรงเรียนทุกวัน กิจกรรมทั้งหมดถูกนำโดยหัวหน้าห้องที่ได้รับคำสั่งจาก ‘คุณครู’ ผู้เปล่งเสียงคำสั่งผ่านลำโพงโดยไม่มีใครเคยเห็นหน้าตา

‘329’ เป็นนักเรียนเพียงคนเดียวที่เกิดความงุนงงสงสัยในการมีชีวิตอยู่ในโรงเรียน นั้นทำให้เขาได้รับการสื่อสารกับ ‘ผี’ ผู้ที่พาเขาไปพบหน้าต่าง ที่ทำให้เขาเห็นภาพข้างนอก โรงเรียนเป็นครั้งแรก และอยากออกไปจากที่นี่

‘329’ พบว่า วิธีที่จะทำให้เขามีโอกาสออกไปจากที่นี่ คือตัดสายที่เชื่อมต่อเสียง คุณครูกับลำโพงให้ได้ เขาตัดสินใจลงมือในชั่วโมงกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งนั่นทำให้เขาค่อยอยู่ในสภาพ

ที่ถูกเพื่อนนักเรียนทุกคนตามล่า ‘329’ หนีไปจนถึงถังขยะใหญ่ของโรงเรียน เขาพบว่านั่นมีทางออกทางเดียวของโรงเรียนอยู่ เขาตัดสินใจออกไป โดยไม่มีใครรู้ว่าหลังจากนั้น สิ่งที่เขาได้รับคืออิสรภาพ หรือการอยู่ในสภาพของขยะชิ้นหนึ่งของโรงเรียน

บทภาพยนตร์

บทภาพยนตร์เรื่อง ‘329’ โดย ดิณห์นวัช จันทรศักดิ์

Scene 1 ยินดีต้อนรับ

ภายใน / ฉากขาวสำหรับถ่ายรูป / กลางวัน

นั่งเรียนใน โรงเรียนมองกล้องที่กำลังถ่ายภาพของตน

เสียงบรรยาย

ยินดีต้อนรับเข้าสู่โรงเรียนของเรา โรงเรียนที่มีแต่สิ่งดีงาม สะอาด มีแต่ความสุข สนุกสนาน สวยงาม มารู้อีกโรงเรียนของเราให้ดียิ่งขึ้นกันเถอะ

นักเรียนกลุ่มเดียวกันกำลังเดินแถวตอนเรียงเดี่ยวอยู่บนสนามหญ้า มุ่งหน้าไปยังบางแห่ง 329 นั่งอยู่ท่ามกลางฉากขาว ยกมือไหว้และกล่าวสวัสดิ์

329

สวัสดิ์ครับ ผมชื่อ 329 ครับ

Scene 2 คุณครูภายในกำแพง

ภายนอก / ลานกิจกรรมของโรงเรียน / กลางวัน

ฉากคำ ‘กฎข้อที่ 1’

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่หนึ่ง ทุกคนต้องอยู่หลังกำแพง นี่คือนิยามที่ปลอดภัย นักเรียนในโรงเรียนยืนอยู่กลางสนาม กำลังเงยหน้ามองไปยังที่มาของเสียงประกาศ

V.O. ของ 329

นี่คือคุณครูของพวกเราเองครับ เขาพูดกับเราในที่ที่เรามองไม่เห็น
329 มองไปยังที่มาของเสียงประกาศด้วยสีหน้าสงสัย

Scene 3 รอฟังคำสั่ง

ภายนอก / ลานกิจกรรมของโรงเรียน / กลางวัน

320 นั่งอยู่ท่ามกลาง छाव ขกมือไหว้และกล่าวสวัสดิ์

320

สวัสดิ์ครับ ผมชื่อ 320 เป็นหัวหน้าห้อง เป็นคนพาเพื่อนๆ ไปทำ
กิจกรรมในโรงเรียน

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่ 2 อยู่เน่ๆ รอฟังคำสั่ง ฟังและทำตาม สิ่งที่ได้ยินคือความจริง
เสียงประกาศในลำโพงยังคงดัง นักเรียนในโรงเรียนเดินเกาะไหล่เป็นแถวตอนเรียงเดี่ยวไปยังที่
ไหนสักแห่ง ทุกคนมีสีหน้าไร้ความรู้สึก
320 นั่งอยู่ท่ามกลาง छाव พูดกับกล้อง

320

ปกติก็เป็นคนพาเพื่อนๆ ไปทำกิจกรรมครับ

Scene 4 ความจริง

ภายนอก / อนุสาวรีย์ 'ท่าน' / กลางวัน

ฉากดำ 'กฎข้อที่ 3'

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่สาม ไม่พูด หรือคิดอย่างอื่นนอกจากความจริงที่เรามอบให้
นักเรียนทุกคนเดินมาถึงจุดหมาย นั่นคืออนุสาวรีย์ของ 'ท่าน' 320 เดินไปที่หน้าแท่น
หยิบสารบางอย่างจากท่านเปิดออก

Scene 5 'ท่าน'

ภายนอก / อนุสาวรีย์ 'ท่าน' / กลางวัน

ประติมากรรมของ 'ท่าน' โยกเยกไปตามแรงลม

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่สี่ ทุกอย่างในโรงเรียนถูกกำหนดโดยท่าน
320 เปิดสารจากท่านออก และยื่นอ่านต่อหน้าเพื่อนๆ เขาคือตัวแทนของท่าน

320

สวัสดีครับเพื่อนๆ เช้าวันนี้ไม่สดใสสัก อากาศขึ้นกว่าปกติ วันนี้เป็น
วันที่จิตวิญญาณของท่านเศร้า ขอให้ทุกคนแสดงความเศร้าให้ท่าน
ด้วยการร้องไห้ครับ

นักเรียนทุกคนค่อยๆ บังคับให้ตัวเองร้องไห้ออกมา จนเสียงร้องไห้รวมกันดังระงม
329 กำลังแสสร้งว่าร้องไห้ เขาชำเลื่องตาแอบมองเพื่อนรอบตัวเขาอย่างฉงนสงสัย

Scene 6 ชยะ

ภายนอก / ลานกิจกรรมของโรงเรียน / กลางวัน

329 อยู่ท่ามกลางจากขาว พุดกับกล็อง

329

ผมชอบฟังเรื่องประวัติศาสตร์ของโรงเรียนที่เขาจะพูดให้ฟังหลังเขา
แถวทุกเช้าครับ สนุกมาก ทำให้ผมภูมิใจที่ได้อยู่ที่นี่
เด็กคนหนึ่งโรงเรียนนอนอยู่บนเปลสนามกลางสนามหญ้า นักเรียนที่เหลือยื่นรายล้อมร่าง
ของเขา 320 ถือปลั้วแกว่งไปมา

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่ห้า นักเรียนผู้ประพฤติตนตามกฎอย่างเคร่งครัด จะได้รับ
คะแนนความดี

ระหว่างที่ทุกคนจ้องมองศพของเพื่อนนักเรียน เสียงบัญชาการจากคุณครูก็ดังขึ้น

เสียงประกาศจากคุณครู

เกิดอะไรขึ้นกับ 324

นักเรียนทุกคน

วิ่งชนต้นไม้ตายครับ/ค่ะ

เสียงประกาศจากคุณครู

ครูขออาสาสมัครหนึ่งคน เพื่อจัดการกับเพื่อนของเรา

320 และ 327 ยกมือและเงยหน้าตอบพร้อมกัน

320 / 327

ผมครับ

เสียงประกาศจากคุณครู

ไปได้ ที่ 324 ต้องจากเราไป เป็นเพราะเขาไม่เหมาะกับโรงเรียนของเรา ขอให้ทุกคนจัดการให้เรียบร้อย

ขณะที่ครูกำลังประกาศ 320 และ 327 ก็กำลังยกศพของ 324 ไปที่ไหนสักแห่ง พร้อมกันกับ 323 ที่กำลังเข็นรถบรรทุกขยะไปยังสถานที่ใกล้เคียงกัน

Scene 7 '323'

ภายนอก / ถังขยะหลังโรงเรียน / กลางวัน

323 นั่งอยู่ท่ากลางฉากขวา พุดกับกล้อง

323

หนูมีหน้าที่เก็บขยะ แล้วก็โยนเข้าไปในรู ที่ถังขยะใหญ่ของโรงเรียน

323 กำลังหัวถูขยะเมื่อสักครู่ มาที่กำแพงหลังโรงเรียน ที่มีช่องเล็กๆ ไว้สำหรับส่งขยะออกไป

ภายนอกโรงเรียน

เธอทิ้งขยะลงไปในรูและทำความสะอาดบริเวณนั้นให้เรียบร้อย

Scene 8 '323'

ภายนอก / ถังขยะหลังโรงเรียน / กลางวัน

323 นั่งอยู่ท่ากลางฉากขวา พุดกับกล้อง

329

ไม่ทราบครับ ผมไม่ทราบจริงๆครับ

ภาพของ 329 ค่อยๆถูกตัดสัญญาณรบกวนจนเป็นภาพโหย้โหย้มองไม่ออก ก่อนดับไป

Scene 9 ผี

ภายใน / ห้องปิดตาย / กลางวัน

329 กำลังทำความสะอาดคราบบางอย่างภายในตึกเรียน ระหว่างที่เขากำลังถูพื้น สายตาเขาเหลือบไปเห็นบางอย่างบนบันได
 สิ่งนั้นลักษณะคล้ายมนุษย์ แต่มีผิวกายสีดำสนิททั้งร่าง

Voice over 329

ผมบอกใครไม่ได้จริงๆครับ ว่าผมไปเห็นอะไรมา

329 กับผีสบตากัน ผีเดินขึ้นบันไดไปคล้ายเชิญชวนให้เขาเดินตาม เขาเดินตามผีขึ้นไปจนถึงหน้าห้องที่ถูกปิดอยู่ห้องหนึ่ง เป็นห้องที่เขาไม่เคยเห็นมาก่อน ผีสบตาเขาและสื่อสารผ่านทางกระแสดิจิต

ผี

เข้ามางเห็นเราเพราะต่างมีจิตวิญญาณที่ตรงกัน ห้องนี้ไม่เคยถูกเปิด
 มันคือห้องที่มีหน้าต่างเพียงบานเดียวของโรงเรียน เราจะพาเจ้าเข้าไป
 สิ่งที่เข้ามางเห็นอาจทำให้เจ้ารู้สึกเปลี่ยนไป

329 ค่อยๆเดินตามผีเขาไปในห้องคล้ายถูกสะกด เขาเดินฝ่าเข้าไปท่ามกลางควันคลุ้ง ที่ปลายห้องมีหน้าต่างบานหนึ่งส่องแสงสว่างจากภายนอก เขาเดินเข้าไปใกล้ และจ้องมองออกไปนอกหน้าต่างบานนั้น ในขณะที่เดียวกัน ผีก็ยังคงจ้องมองเข้าอยู่

Scene 10 สายไฟ

ภายนอก / สนามหญ้ากลางโรงเรียน / กลางวัน

ท่ามกลางเสียงประกาศทบทวนกฎของโรงเรียน 329 กำลังเดินมาตามเส้นทางของสายไฟที่พาดไปกลางโรงเรียน เขาหาที่มาที่ไปของมันด้วยสีหน้าสงสัย

Voice over 329

ผมคิดว่าสายไฟที่พาดอยู่กลางโรงเรียน มันคงจะต่อโยงไปถึงลำโพง
 ของคุณครู

เขาจับมันด้วยความรู้สึกพิเศษ ราวกับคิดจะทำอะไรบางอย่างกับมัน

Scene 11 รางวัล

ภายนอก / สนามหญ้ากลางโรงเรียน / กลางวัน

นักเรียนทุกคนยืนหน้ากระดานอยู่กลางโรงเรียน ตัวเลขคะแนนความดีของแต่ละคนปรากฏขึ้น
ด้านบน

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่ 6 นักเรียนที่ได้คะแนนความดีสูงสุดประจำสัปดาห์ จะได้รับ
รางวัล

320 ผู้ได้คะแนนความดีสูงสุด เดินก้าวออกไปข้างหน้า พร้อมเสียงปรบมือของเพื่อนๆ
เขาเดินไปหยุดก้มมองบางอย่างกลางสนามหญ้า นั่นคือของรางวัลของเขา 320 หยิบมันขึ้นมา สิ่ง
นั่นคือปืนกลที่รูปสัญลักษณ์และน้ำหนักคล้ายของจริง

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่เจ็ด โรงเรียนมอบให้แต่ความสุข นักเรียนทุกคนควรมีแต่
ความสุข

320 หันหลังกับมาพูดกับเพื่อนนักเรียนพร้อมปืนในมือ

320

มาเล่นเกมสนุกๆกันเถอะครับเพื่อนๆ เกมนี้มีชื่อว่าจับแมลงวัน
กติกาก็คือ ผมจะเลือกให้ว่าใครเป็นแมลงวัน และเพื่อนๆที่เหลือช่วย
จับแมลงวันกันนะครับ

320 พุดจบและชี้ปืนไปยังคนหนึ่งในหมู่เพื่อนนักเรียน นักเรียนคนหนึ่งถูกยิงที่ท้อง กระสุนของ
มันทำให้เกิดจุดสีบนเสื้อผ้า เป็นเครื่องหมายว่าเขาคือแมลงวัน

325 ผู้เป็นแมลงวันเพิ่งรู้ตัวว่าเป็นตน เขาเริ่มออกวิ่งหนีท่ามกลางการไล่ตามของเพื่อนๆนักเรียน
เสียงประกาศจากคุณครูเร่งเร้าให้เกมสนุกยิ่งขึ้น

Scene 12 แมลงวัน

ภายนอก / สนามหญ้ากลางโรงเรียน / กลางวัน

เกมจบลงด้วยการที่เขาถูกตีด้วยท่อนไม้จากนักเรียนคนหนึ่ง เพื่อนเขามารวมตัวกันที่ร่างของเขา 320 รายงานให้ครูทราบว่าเขาจบแล้ว เราจับแมลงวันได้แล้ว

320

เราจับแมลงวันได้แล้วครับ

เสียงประกาศจากคุณครู

เก่งมาก เมื่อทุกคนจับแมลงวันได้ ให้นำแมลงวันไปจัดการให้
เรียบร้อย อย่าให้หลงเหลือในโรงเรียนของเราอีก

Scene 13 ตัดสายไฟ

ภายนอก / สนามหญ้ากลางโรงเรียน / กลางวัน

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่ 8 การกระทำนอกเหนือจากความจริง เป็นความผิดร้ายแรง
ท่ามกลางเสียงประกาศของคุณครูถึงทุกคนในสนาม ผู้ที่ไม่ได้อยู่ที่นั่นคือ 329 เขากำลังเดินมา
จากที่ไหนซักแห่ง ในมือเขามีขวานหนึ่งเล่ม
329 มาหยุดยืนที่กลางสนาม เบื้องหลังของเขาคือสายไฟที่ร้อยโยง ไปสู่ลำโพง นักเรียนคนหนึ่ง
เหลือบตาขึ้นเห็นเขาที่กำลังเงี้ยวขวานในมือ นักเรียนทุกคนจ้องมองไปที่เขา ขวานถูกเงี้ยวขึ้นจน
สุดและสับลงที่ตรงสายไฟจนมันขาดเป็นสองท่อน มันขาดออกจากกันพร้อมกับเสียงประกาศ
จากคุณครูที่ดัดลง
320 ยกปิ่นขึ้นเหนียวโก กระสุนพุ่งเป้าเข้าที่กลางหน้าผากของ 329 ปรากฏให้เห็นสีที่เป็น
สัญลักษณ์ว่าเขาคือแมลงวัน
เกมไล่จับแมลงวันเริ่มขึ้นอีกครั้ง โดยผู้ถูกไล่คือ 329 เขาวิ่งหนีลนลานจนขวานในมือหลุดออก
ขณะที่เพื่อนๆ ที่วิ่งตามมาถืออาวุธอยู่ในมือ

Scene 14 กระบวนการชะล้างสิ่งสกปรก

ภายนอก / ป่าและถ้ำขยะหลังโรงเรียน / กลางวัน

เสียงบรรยาย

กฎข้อที่ เก้า การลงโทษที่ดีที่สุด คือการลงโทษด้วยเพื่อนนักเรียน
ด้วยกัน นี่คือการบวนการชะล้างสิ่งสกปรกในโรงเรียน

329 วิ่งหนีเข้ามาใกล้ถึงป่าหลังโรงเรียน เขาเหนื่อยหอบ วิ่งเข้าหลบหลังต้นไม้ ขณะที่ยังเหลือवलหลังมองว่ามีใครตามมาหรือไม่ เขาเดินตามทางในป่าหลังโรงเรียนจนมาโผล่ที่ถังขยะในโรงเรียน เขาเดินต่อไปพลางคิดหาทางออก

329 ก้มมองที่ช่องเล็กๆบนกำแพง ที่ซึ่งเป็นช่องลำเลียงขยะในโรงเรียนออกไป เขามองไปจนปลายสุดของช่อง มีแสงแดดรำไรลอดมากระทบใบหน้าเขาเรื่อยๆ

ถังขยะของโรงเรียนว่างเปล่า ไม่มีใครยืนอยู่ตรงนั้น

เสียงบรรยาย

กฏข้อที่สิบ

Scene 15 เหมือนทุกวัน

ภายนอก / สนามหญ้ากลางโรงเรียน / กลางวัน

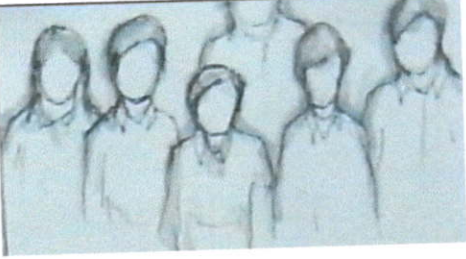

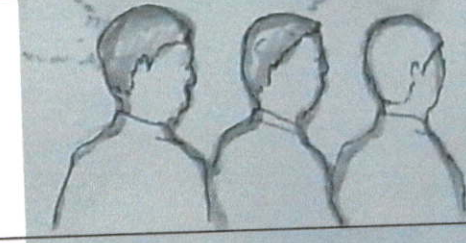
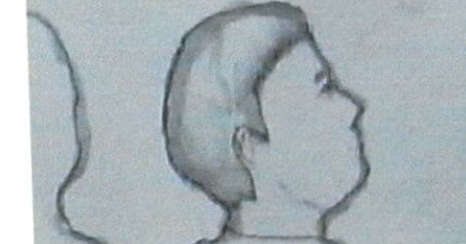
ที่อนุสาวรีย์ของโรงเรียน นักเรียนทุกคนเดินเข้ามาเบื้องหน้า 'ท่าน' 320 เดินเข้าไปหยิบสารจากท่านมาอ่านให้ทุกคนฟังเช่นเดียวกับทุกวัน

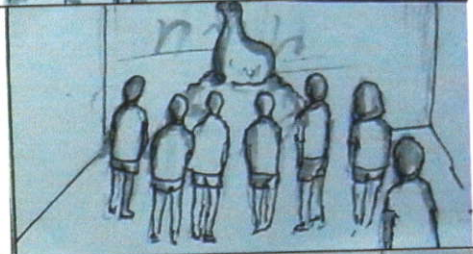

323 เข็นรถขนขยะของเธอไปตามทางเลียบบำแพงของโรงเรียน ขยะในถุงคือขยะชิ้นใหม่ที่กำลังถูกคัดแยกออกจากโรงเรียน

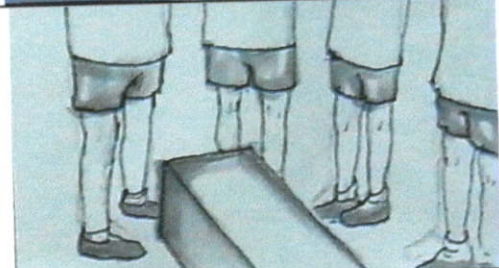

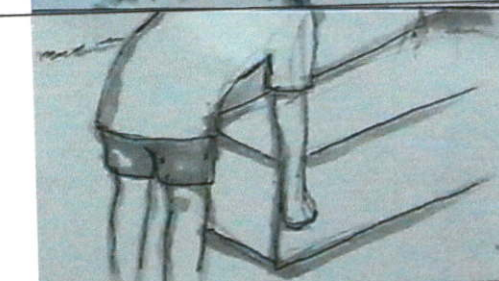

กลางสนามหญ้าว่างเปล่า นักเรียนหญิงคนหนึ่งเดินเข้ามาที่ตรงกลาง ชูมือขึ้นและเริ่มรำรำ ไม้ที่วินาทีต่อมา เพื่อนนักเรียนค่อยๆทยอยเข้ามาสับสนเธอที่กลางสนาม ทุกคนล้อมกันเป็นวงกลม และรำรำด้วยท่าเดียวกัน

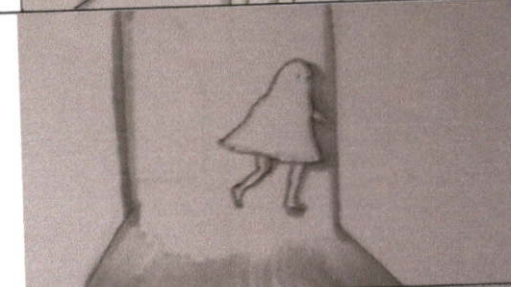
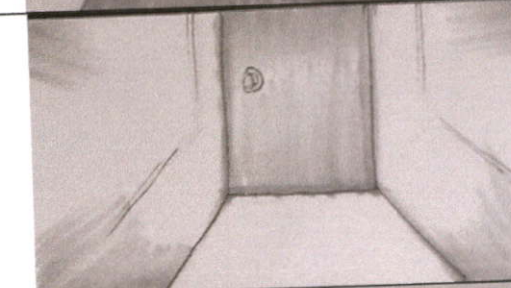

Storyboard ภาพยนตร์เรื่อง '329'

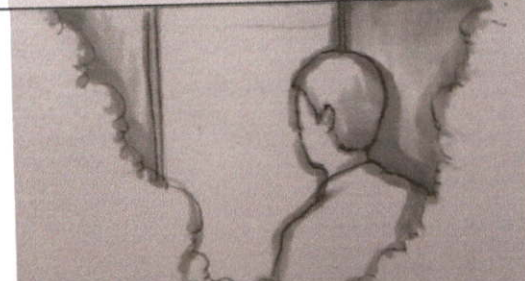

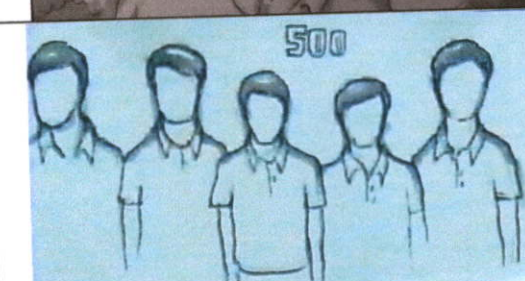

โดย ทิมหันต์ วัช จันทร์คล้าย

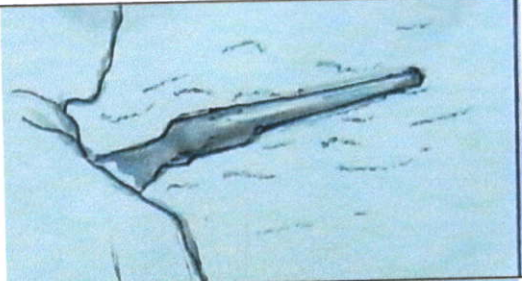

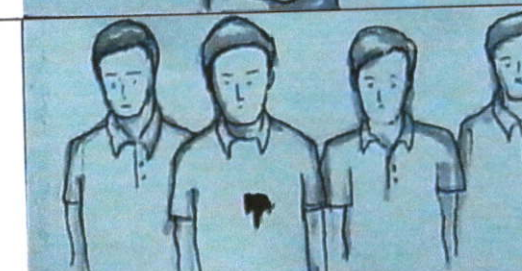

	<p>Shot 1 : LS</p> <p>Video : นักเรียนในโรงเรียนกำลังเงยหน้ามองอะไรบางอย่าง</p> <p>Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง, เสียงบรรยายกฐนในโรงเรียน</p>
	<p>Shot 2 : CU</p> <p>Video : 329 เงยหน้ามอง</p> <p>Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง, เสียงบรรยายกฐนในโรงเรียน</p>
	<p>Shot 3 : MS</p> <p>Video : นักเรียนกำลังเดินต่อแถวกัน มุ่งหน้าไปยังที่หนึ่ง</p> <p>Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 4 : MS</p> <p>Video : นักเรียนเดินต่อแถวกัน</p> <p>Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 5 : CU</p> <p>Video : 320 เงยหน้าฟังคำสั่งจากคุณครู</p> <p>Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>

	<p>Shot 6 : MS Video : นักเรียนเดินต่อแถวกันเดินไปทางขวา Audio : -</p>
	<p>Shot 7 : LS Video : นักเรียนทุกคนยืนอยู่หน้าอนุสาวรีย์ท่าน Audio : -</p>
	<p>Shot 8 : LS Video : 320 ออกมาขึ้นข้างหน้าเพื่อนๆ Audio : -</p>
	<p>Shot 9 : CU Video : หัวของอนุสาวรีย์ท่านมีน้ำตาไหล Audio : -</p>
	<p>Shot 10 : LS Video : นักเรียนทุกคนร้องไห้ Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง , เสียงบรรยายกฐิในโรงเรียน</p>
	<p>Shot 11 : MS Video : นักเรียนกำลังร้องไห้ Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง , เสียงบรรยายกฐิในโรงเรียน</p>

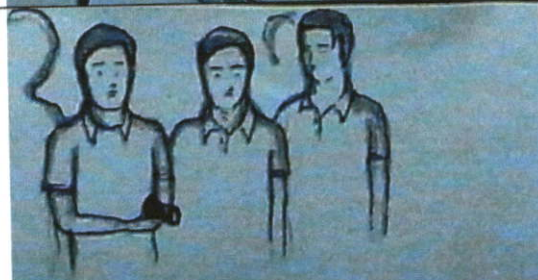

	<p>Shot 12 : MS Video : นักเรียนกำลังร้องไห้ Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 13 : MS Video : นักเรียนกำลังยื่นด้อมศพของนักเรียนคนหนึ่ง Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 14 : MS Video : คุณครูขออาสาสมัคร นักเรียนตอบ Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 15 : CU Video : 320 เหยหน้าคุยกับคุณครู Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 16 : MS Video : 320 กำลังยกศพของนักเรียนคนหนึ่ง Audio : -</p>
	<p>Shot 17 : LS Video : ศพกำลังถูกขนออกไป Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>

	<p>Shot 18 : ELS Video : 323 เข็นรถขยะไป Audio : -</p>
	<p>Shot 19 : MS Video : 329 กำลังทำความสะอาดชั้นเรียน Audio : -</p>
	<p>Shot 20 : MS Video : ฝึปรากฏตัวขึ้น Audio : เสียงจิตวิญญาณของผี</p>
	<p>Shot 21 : LS Video : ผีเดินเข้าไปลับตา Audio : -</p>
	<p>Shot 22 : MS Video : ประตูลึกลับ Audio : -</p>
	<p>Shot 23 : CU Video : 329 เดินเข้าประตู Audio : เสียงจิตวิญญาณของผี</p>

	<p>Shot 24 : MS Video : 329 เดินฝ่ากลุ่มควันในห้อง Audio : เสียงจิตวิญญาณของผี</p>
	<p>Shot 25 : MS Video : เดินไปถึงหน้าต่างในห้อง Audio : -</p>
	<p>Shot 26 : CU Video : 329 มองออกไปนอกหน้าต่าง Audio : -</p>
	<p>Shot 27 : MS Video : นักเรียนชั้นเรียนหน้ากระดาน มี ตัวเลขปรากฏคะแนน Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง, เสียงบรรยายกฎของโรงเรียน</p>
	<p>Shot 28 : CU Video : 320 เดินออกไปข้างหน้าเพื่อน Audio : -</p>

	<p>Shot 29 : CU Video : 320 ก้มมองปืนบนพื้น Audio : เสียงบรรยายกฎของ โรงเรียน</p>
	<p>Shot 30 : MS Video : 320 หยิบปืนขึ้นมาถือ Audio : เสียงบรรยายกฎของ โรงเรียน</p>
	<p>Shot 31 : MS Video : 320 เล็งปืน ไปข้างหน้า Audio : -</p>
	<p>Shot 32 : MS Video : นักเรียนคนหนึ่งถูกยิง Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 33 : MS Video : 324 วิ่งหนี Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>

	<p>Shot 34 : MS Video : 320 มอบอาวุธให้เพื่อนนักเรียน Audio : -</p>
	<p>Shot 35 : MS Video : 324 นอนตายบนพื้น Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 36 : MS Video : เพื่อนๆก็มมองศพของ 324 Audio : off scene เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 37: CU Video : 320 เงยหน้าคุยกับคุณครู Audio : เสียงประกาศจากลำโพง</p>
	<p>Shot 38 : LS Video : 320 เงยหน้าคุยกับคุณครู Audio : เสียงประกาศจากลำโพง</p>

	<p>Shot 39 : MS</p> <p>Video : 329 ตัดสายไฟ</p> <p>Audio : เสียงประกาศจากลำโพงกลายเป็นเสียงสัญญาณดับ</p>
	<p>Shot 40: MS</p> <p>Video : 320 ยิงปืน</p> <p>Audio : -</p>
	<p>Shot 41 : ECU</p> <p>Video : สีไหลลงบนหน้าของ 329</p> <p>Audio : -</p>
	<p>Shot 42 : MS</p> <p>Video : 329 วิ่งหนีในป่า</p> <p>Audio : เสียงบรรยาย</p>
	<p>Shot 43 : CU</p> <p>Video : 329 มาถึงที่ทิ้งขยะของโรงเรียน</p> <p>Audio : เสียงประกาศจากลำโพง</p>

 A close-up shot of several large, dark, rounded rocks or boulders.	<p>Shot 44 : CU</p> <p>Video : ฝูงขยะ</p> <p>Audio : เสียงบรรยาย</p>
 A wide shot showing a person lying on a stretcher being moved across a sandy or dirt ground. Another person is visible in the background.	<p>Shot 45 : ELS</p> <p>Video : 323 เห็นขยะมาตั้ง</p> <p>Audio : เสียงบรรยาย</p>
 A wide shot of five children playing together in a sandy area, possibly a beach or playground. They are holding hands and appear to be in a circle.	<p>Shot 46 : ELS</p> <p>Video : นักเรียนร่ายรำรวมกันที่กลางสนาม</p> <p>Audio : เสียงบรรยาย</p>

บทที่ 4

ขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์

ขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง '329' จะเน้นไปที่การออกแบบขององค์ประกอบต่างๆ ในภาพยนตร์ ได้แก่ การออกแบบตัวละคร, การออกแบบฉาก, การออกแบบภาพ, การออกแบบการตัดต่อ และการออกแบบเสียง โดยกระบวนการทั้งหมดจะถูกสรุปอยู่ในสตอรี่บอร์ด (Story board) หรือชู้ตติ้งบอร์ด (Shooting board) ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่สุด และเป็นการสรุปภาพรวมของภาพยนตร์ทั้งเรื่องไว้ได้ดีที่สุด

การออกแบบตัวละคร

ตัวละครนักเรียนในเรื่อง '329' ได้รับแรงบันดาลใจมากจากการค้นคว้าลักษณะนักเรียนในประเทศเผด็จการอย่างเกาหลีเหนือ ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับนักเรียนในภาพยนตร์เรื่องนี้คือ อยู่ภายใต้ระบบการปกครองที่ไม่มีโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ทุกคนถูกเรียกแทนด้วยตัวเลขแทนชื่อจริง ข้าพเจ้าจึงออกแบบให้นักเรียนในโรงเรียนถูกลดค่าความเป็นมนุษย์ ด้วยการแสดงออกที่แข็งทื่อ ไร้ความรู้สึก มีลักษณะเหมือนสินค้าหรือสิ่งของมากกว่าคน

การออกแบบเครื่องแต่งกายตัวละคร

ข้าพเจ้าจำเป็นต้องออกแบบเครื่องแต่งกายให้กับตัวละครในเรื่อง ซึ่งเป็นนักเรียน โดยข้าพเจ้าให้โจทย์กับตนเองว่า จะต้องเป็นเครื่องแต่งกายที่ดูเยือกเย็น ไร้อารมณ์ เหมือนเครื่องแบบคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม และสุดท้ายข้าพเจ้าไม่ต้องการให้เครื่องแบบนักเรียนในเรื่องระบุชัดเจนว่าเป็นนักเรียนไทย ในขั้นตอนนี้ข้าพเจ้าจึงหาเสื้อผ้าแบบต่างๆนำมาจับคู่กันเป็นเครื่องแบบนักเรียนในอุดมคติ ที่ตรงตามโจทย์ที่ข้าพเจ้าตั้งไว้ ซึ่งก็คือเสื้อโปโลคอปกสีขาว ปกเลขประจำตัวที่หน้าอกด้านขวา, กางเกงขาสั้นสีกรมท่า และรองเท้าผ้าใบสีขาว

ภาพที่ 4 ภาพนักเรียนในประเทศเกาหลีเหนือ

ที่มา : CHER THORNHILL. Happy Birthday Kim Jong-il [Online], Accessed 10 May 2014.
 Available from <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1251511/Happy-Birthday-Kim-Jong-II-North-Korea-celebrates-leaders-68th-birthday.html>.

ภาพที่ 5 เครื่องแต่งกายตัวละคร

การคัดเลือกนักแสดง

ในการคัดเลือกนักแสดง ข้าพเจ้ามุ่งเน้นไปที่การคัดเลือกตัวละครหลักคือ '329' โดยตัวละครนักเรียนอื่นๆ ข้าพเจ้าคัดเลือกโดยการหานักแสดงมีหลากหลายบุคลิกลักษณะ ปะปนกันไป เพื่อให้เป็นภาพสะท้อนของคนในสังคมจริงๆที่มีความแตกต่างหลากหลาย

นักแสดงที่ถูกคัดเลือกให้รับบท '329' คือ จิรายุส รัศมีแสงทอง ซึ่งข้าพเจ้าคัดเลือกโดยการให้ลองเล่นบทบาทในสองช่วง คือก่อนตัวละครจะมีความเปลี่ยนแปลง โดยแสดงแบบไร้ชีวิต ให้ตอบคำถามตามคำบอกโดยไม่ต้องใช้ความคิด และช่วงหลังจากตัวละครได้เปลี่ยนแปลงทางความคิด โดยการแสดงแบบเดิมแต่ซ่อนพิรุณและปิดบังบางอย่างไว้พบว่านักแสดงสามารถเล่นบทดังกล่าวได้ดี และมีการแสดงออกที่น้อยแต่ให้ความรู้สึกว่ามีสิ่งที่ยากจะพูดภายในได้ อีกทั้งจิรายุสยังมีบุคลิกภายนอกโดดเด่น มีลักษณะของผู้ที่มีไหวพริบและเป็นที่จดจำกว่าตัวละครนักเรียนทั้งหมด

ภาพที่ 6 จิรายุส รัศมีแสงทอง ผู้รับบท '329'

การออกแบบฉาก

พื้นที่ในภาพยนตร์ส่วนหลักคือ โรงเรียน ข้าพเจ้ากำหนดโจทย์ให้ตนเองว่า โรงเรียนในภาพยนตร์เรื่อง '329' จะเป็นโรงเรียนที่เห็นกำแพงล้อมรอบ มีลักษณะคล้ายโรงงานอุตสาหกรรม และมีพื้นที่ที่เหตุการณ์หลักจะเกิดขึ้นคือสนามหญ้า เนื่องจากสถานที่ในภาพยนตร์มีความเหนือจริง (Surrealism) และดูเป็นอุคมคติ ข้าพเจ้าจึงใช้วิธีการเลือกแต่ละมุมจากสถานที่ที่แตกต่างกันหลายที่ เพื่อประกอบร่างขึ้นเป็นสถานที่ในภาพยนตร์ที่ดูแล้วมีความเหนือจริง มีความเฉพาะตัว และไม่สามารถระบุได้ว่าสถานที่นั้นเป็นที่ไหน โดยสถานที่ที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในภาพยนตร์ มีดังนี้

สนามหญ้าด้านหลังสนามกีฬาสถาบันฯ

พื้นที่สนามหญ้าด้านหลังสนามกีฬา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง เป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้าเลือกใช้เป็นพื้นที่สนามหญ้ากลางของโรงเรียนในภาพยนตร์ เนื่องจากเป็นสนามหญ้าที่ตั้งอยู่ริมในสุดของสนามกีฬา จึงทำให้อยู่ติดกับกำแพง ซึ่งเมื่อถ่ายทำจริงทำให้เห็นกำแพงเป็นแนวอยู่ไกลๆ สร้างความรู้สึกว่านักเรียนในโรงเรียนถูกกำแพงกั้นจากโลกภายนอกมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 7 สนามหญ้าหลังสนามกีฬาสถาบัน

สนามหญ้าโถงกลาง คณะอุตสาหกรรมเกษตร

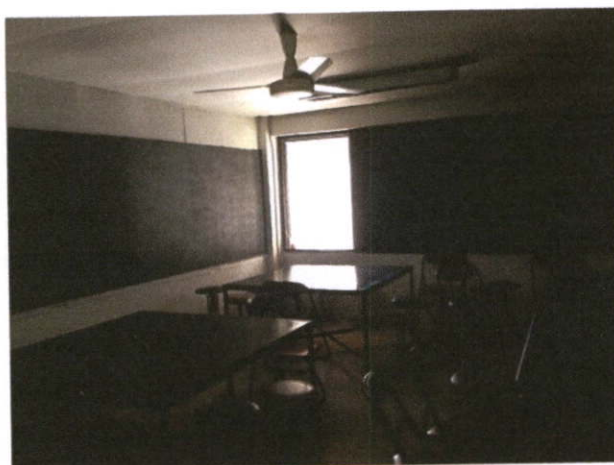
พื้นที่สนามหญ้ามุมอุตสาหกรรมเกษตร ถูกใช้เป็นพื้นที่สนามหญ้ากลางของโรงเรียนเช่นเดียวกับสนามหญ้าด้านหลังสนามกีฬา แต่ถูกใช้ในมุมภาพที่อยู่ตรงกันข้าม เนื่องจากเมื่อถ่ายทำ จะเห็นฉากหลังเป็นตึกเรียนคณะอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งข้าพเจ้าใช้แทนตึกเรียนของโรงเรียนในภาพยนตร์ โดยมีข้อดีคือมีระยะห่างระหว่างตัวละครและตึกเรียนด้านหลังที่มากพอที่จะใช้การถ่ายแบบชัดตื้นเพื่อเลือกรายละเอียดที่สามารถระบุเจาะจงได้ถึงสถานที่จริงในการถ่ายทำ

ภาพที่ 8 สนามหญ้า โถงกลาง คณะอุตสาหกรรมเกษตร

โรงปฏิบัติการ ภาควิชาเทคนิคศิลป์

ข้าพเจ้าเลือกโรงปฏิบัติการภาควิชาเทคนิคศิลป์ เพื่อใช้เป็นสถานที่ภายในอาคารเรียน และห้องเรียนที่ถูกปิดตายของโรงเรียนในภาพยนตร์ เนื่องจากมีพื้นที่หลากหลายในการเลือกมุมเพื่อสร้างมิติทางพื้นที่ใหม่ นอกจากนั้นยังใช้บริเวณทางเข้าประตูเลื่อนเพื่อสร้างฉากถึงขยะหลัง โรงเรียนอีกด้วย

ภาพที่ 9 โรงปฏิบัติการ ภาควิชาเทคนิคศิลป์

คาถฟ้าชั้น 3 อาคารเรียนรวม คณะสถาปัตยกรรมฯ สจล.

พื้นที่ลานคาถฟ้าที่เชื่อมต่อระหว่างอาคารเรียนรวม และหอประชุม ศาสตราจารย์ประสม รังสิโรจน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้าเลือกใช้เป็นคาถฟ้าของโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ตั้งของรูปเคารพของ ‘ท่าน’ ประจำโรงเรียน โดยจากนี้ข้าพเจ้าได้สร้างรูปเคารพและแท่นฐานจำลองขึ้นมาเพื่อจัดวางในสถานที่จริง

ภาพที่ 10 คาถฟ้าอาคารเรียนรวม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ภาพที่ 11 การสร้างฉาก ‘ถังขะประจำโรงเรียน’

ภาพที่ 12 การสร้างฉาก ‘อนุสาวรีย์ประจำโรงเรียน’

การออกแบบภาพ

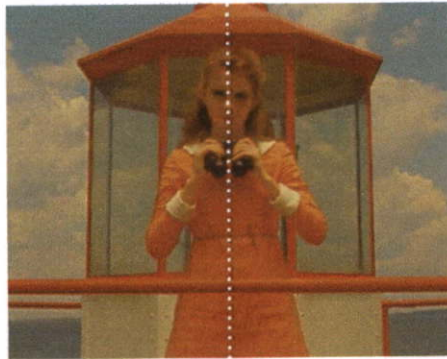
แนวคิดการออกแบบภาพของภาพยนตร์เรื่อง ‘329’ ข้าพเจ้าได้ตีความและจับความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการอ่านบทภาพยนตร์ ซึ่งบทภาพยนตร์เรื่องนี้ถูกเขียนออกมาเป็นข้อๆ สิ่งที่ข้าพเจ้านึกถึงเป็นอย่างแรกก็คือ หนังสือแบบเรียนในช่วงประถมศึกษา

ข้าพเจ้าจึงได้ไปศึกษาทั้งหนังสือแบบเรียน และสื่อที่ใกล้เคียง เช่น โปสเตอร์การศึกษา, สารานุกรมภาพ ฯลฯ สิ่งที่ข้าพเจ้าประยุกต์มาใช้ในการออกแบบภาพในเรื่อง ‘329’ คือ การใช้องค์ประกอบที่ดูแข็งทื่อ มีลักษณะคล้ายคู่มือการใช้งาน (Instruction Manual) การวางกรอบภาพแบบสมมาตร (Symmetry) ตัวละครหรือประธานในภาพอยู่กลางกรอบภาพ โดยนำแนวคิดที่เลือกใช้นี้ ไปศึกษาตัวอย่างจากภาพยนตร์ที่ใกล้เคียง นำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบภาพยนตร์ออกมาเป็นสตอรี่บอร์ด (Storyboard) ที่ใช้ในการถ่ายภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่ข้าพเจ้าใช้เป็นตัวอย่างในการออกแบบภาพ เรื่องที่หนึ่ง ภาพยนตร์เรื่อง ‘Moonrise Kingdom’ กำกับโดย Wes Anderson ภาพยนตร์มีลักษณะเด่นด้านการเล่าเรื่องที่มีความคล้ายวิดีโอข้อมูล หรือวิธีการใช้งาน (Instruction Manual) ซึ่งมีความแข็งทื่อ ใช้วิธีการสื่อสารกับคนดูโดยตรง และใช้องค์ประกอบภาพแบบสมมาตร จุดเด่นที่ข้าพเจ้าจับมาใช้นอกจากเรื่องภาพคือวิธีการเล่าเรื่อง ดังที่กล่าวข้างต้น วิธีการนำเสนอแบบวิดีโอเชิงข้อมูล ให้ผลลัพธ์ที่คล้ายพูดกับผู้ชมโดยตรง ในความหมายนี้ เมื่อใช้ในภาพยนตร์เรื่อง ‘329’ ทำให้เกิดผลต่อผู้ชมคล้ายถูกบัญชาการ และรู้สึกว่าตนเองเป็นหนึ่งในนักเรียนในโรงเรียนบทภาพยนตร์เช่นเดียวกัน

ภาพยนตร์เรื่องที่สอง คือ ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง ‘Persepolis’ กำกับโดย Marjane Satrapi มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กหญิงชาวมุสลิมที่อยู่ในระบบระเบียบการปกครอง และกฎเกณฑ์ทาง

ศาสนาของประเทศมุสลิม ที่สวนทางกับความเป็นวัยรุ่นของเธอ สิ่งที่ข้าพเจ้าประยุกต์ใช้คือการจัดองค์ประกอบภาพของภาพยนตร์ ที่มีกึ่งองค์ประกอบภาพที่สื่อถึงการรวมหมู่ (Collectivism) เพื่อการควบคุมดูแลและประชาชนไม่ให้ฝ่าฝืนข้อบังคับ ซึ่งใกล้เคียงกับเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่อง '329' โดยแรงบันดาลใจหลักของการใช้ภาพขาวดำในภาพยนตร์ของข้าพเจ้า ก็มาจากการใช้ภาพขาวดำใน 'Persepolis' ซึ่งเมื่อถูกใช้กับภาพความเป็นวัยรุ่น ทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงชีวิตชีวาที่หายไปจากตัวละครในภาพยนตร์

ภาพที่ 13 การใช้องค์ประกอบภาพแบบสมมาตร ในภาพยนตร์ 'Moonrise Kingdom' 1

ที่มา : Capture from Wes Anderson : Centered [Online], Accessed 10 May 2014. Available from <http://vimeo.com/89302848>

ภาพที่ 14 การใช้องค์ประกอบภาพแบบสมมาตร ในภาพยนตร์ 'Moonrise Kingdom' 2

ที่มา : Capture from Wes Anderson : Centered [Online], Accessed 10 May 2014. Available from <http://vimeo.com/89302848>

ภาพที่ 15 ภาพจากภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง 'Persepolis'

ภาพที่ 16 ภาพทดลองถ่ายทำในสถานที่จริง 1

ภาพที่ 17 ภาพทดลองถ่ายทำในสถานที่จริง 2

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

การถ่ายทำภาพยนตร์

ในขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ ด้วยภาพยนตร์เรื่อง '329' มีลักษณะเป็นชุดภาพเรียงกัน คล้ายมอดจาง ซีควีนซ์ (Montage Sequence) จึงทำให้การถ่ายทำส่วนใหญ่แตกต่างจากกระบวนการถ่ายทำทั่วไปอยู่บ้าง ด้วยการเก็บภาพแต่ละช็อต ตามสตอรี่บอร์ดมากกว่าการเรียงการถ่ายตามฉาก (Scene)

การกำกับภาพยนตร์ของข้าพเจ้า เนื่องด้วยลักษณะการถ่ายทำข้างต้น จึงทำให้สามารถพูดคุยกับนักแสดงไประหว่างการถ่ายทำ เพื่อให้ได้ความยาวช็อต และแอคชั่นของตัวละครตามที่ต้องการ โดยการถ่ายทำแบบนี้มีข้อดีคือง่ายต่อการควบคุมให้ช็อตเป็นไปตามที่ต้องการ ซึ่งเหมาะกับลักษณะของภาพยนตร์ ที่เรื่องจังหวะการกระทำของตัวละครในแต่ละช็อตมีความสำคัญ แต่มีข้อเสียคือข้าพเจ้าต้องแก้ไขด้านเสียงบรรยากาศ หรือประดิษฐ์เสียงบรรยากาศในบางซีนขึ้นใหม่ เพื่อแทนที่เสียงการกำกับของข้าพเจ้า

ภาพที่ 18 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 1

ภาพที่ 19 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 2

ภาพที่ 20 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 3

ภาพที่ 21 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 4

ภาพที่ 22 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 5

ภาพที่ 23 ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ 6

ขั้นตอนหลังถ่ายทำภาพยนตร์

การออกแบบการตัดต่อ

ในขั้นตอนการออกแบบสตอรี่บอร์ด (Storyboard) ข้าพเจ้าได้ออกแบบการเล่าเรื่องในสตอรี่บอร์ดโดยเรียงตามชื่อของการเล่าเรื่อง โดยการตัดต่อสามารถอ้างอิงการเรียงลำดับจากสตอรี่บอร์ด โดยใช้โปรแกรม Final Cut Pro เป็นเครื่องมือในการตัดต่อภาพยนตร์

แต่เมื่อการขั้นตอนถ่ายทำภาพยนตร์เสร็จสิ้น แน่ใจว่าฟุตเตจ (Footage) ภาพยนตร์ที่ได้มา ข้อมมีทั้งที่ตรงกับสตอรี่บอร์ด และคลาดเคลื่อนไปจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ในขั้นตอนการตัดต่อข้าพเจ้าจึงตัดแบบหยาบ (Rough cut) ทั้งหมด 2 ครั้ง และตัดแบบละเอียด (Final cut) 1 ครั้ง ก่อนจะเป็นภาพยนตร์ '329' ฉบับสมบูรณ์ โดยการตัดต่อแต่ละครั้ง ข้าพเจ้า

ได้บันทึกรายละเอียดในแต่ละครั้ง รวมถึงความคิดเห็นของตัวข้าพเจ้าเองและผู้ที่ย้ำพเจ้าให้ลองดู ภาพยนตร์ไว้ ดังนี้

การตัดต่อหยาบ (Rough Cut) ครั้งที่ 1

ในการตัดต่อครั้งที่หนึ่ง ข้าพเจ้านำฟุตเตจที่ได้จากการถ่ายทำมาเรียงเข้าด้วยกันตามสตอรี่บอร์ด เป็นการเรียงลำดับเพื่อให้เห็นเรื่องราวทั้งหมด เมื่อเรื่องทั้งหมดถูกเรียง เพื่อให้ภาพยนตร์สามารถเล่าเรื่องได้ และตรวจสอบว่าภาพยนตร์มีแนวโน้มว่าจะไปเป็นตามที่คิดหรือไม่

สรุปความคิดเห็นจากผู้ชมภาพยนตร์ฉบับตัดต่อหยาบ ครั้งที่ 1

โดยส่วนใหญ่ เพื่อน ได้ได้ชมภาพยนตร์ฉบับนี้มีความเห็นว่า ภาพยนตร์สามารถเล่าเรื่องได้ และเพื่อนส่วนใหญ่เข้าใจสิ่งที่ต้องการนำเสนอ แต่สามารถปรับให้อารมณ์ของภาพยนตร์มีลำดับที่ต่อเนื่อง และรักษาความรู้สึกคนดูมากขึ้นอีก เช่น บางฉากอาจมีความยาวเกินไป และไม่มีผลต่อการรักษาอารมณ์ของเรื่อง หรือการลำดับอารมณ์ของเรื่องก่อนหลัง โดยความคิดเห็นเหล่านี้ ได้ถูกนำไปพัฒนาการตัดต่อในการตัดต่อหยาบครั้งที่ 2

การตัดต่อหยาบ (Rough Cut) ครั้งที่ 2

ในการตัดต่อครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้นำความคิดเห็นจากตัวเองและผู้ที่ได้ชมภาพยนตร์มาปรับแก้ นอกจากแก้ไขการลำดับเรื่องบางส่วน สิ่งสำคัญที่ถูกเพิ่มลงไปในการตัดต่อครั้งนี้คือ การใส่ไตเติ้ลขึ้นในแต่ละซีน ตามกฎของโรงเรียนในบทภาพยนตร์แต่ละข้อ และการปรับสีภาพให้เป็นขาวดำ โดยส่งผลให้ภาพมีความไร้ชีวิต แข็งทื่อ ตามจุดประสงค์ของการออกแบบภาพมากขึ้น

สรุปความคิดเห็นจากผู้ชมภาพยนตร์ฉบับตัดต่อหยาบครั้งที่ 2

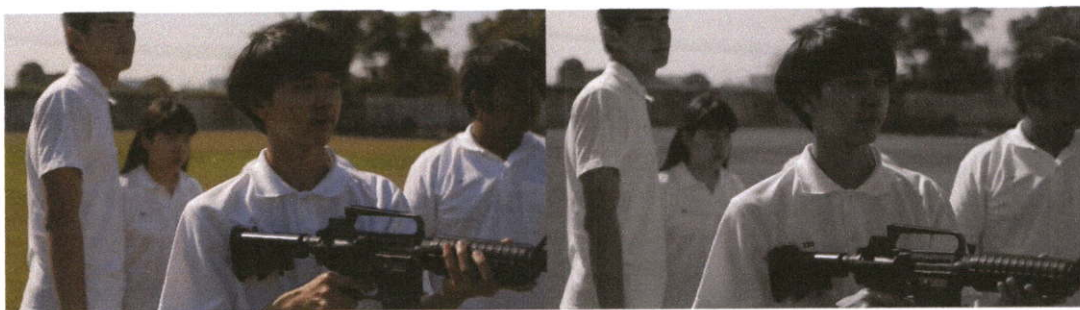
ในครั้งนี้ ผู้ที่ได้ชมภาพยนตร์มีทั้งผู้ที่เคยชมในฉบับตัดต่อหยาบครั้งที่ 1 แล้ว และผู้ที่ไม่เคยชมเลย ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นคล้ายกันคือ ฉบับนี้สามารถให้ความรู้สึกลอนและกดดันมากกว่าฉบับเก่า รวมถึงภาพมีความต่อเนื่องและจังหวะที่ลงตัวมากขึ้น การปรับสีภาพเป็นสีขาวดำช่วยเพิ่มอารมณ์ที่แข็งทื่อให้หนักมากยิ่งขึ้น ส่วนที่น่าพัฒนาได้ต่อไปคือ เรื่องของเสียงประกอบภาพยนตร์ ซึ่งน่าจะช่วยทำให้เร้าอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น

การตัดต่อละเอียด (Fine Cut)

ในการตัดต่อละเอียด เป็นการนำการตัดต่อหยาบครั้งที่ 2 มาเก็บรายละเอียด แก้ไขเสียง จังหวะในการตัดต่อ และใส่เสียงบรรยายประกอบและเสียงประกอบภาพยนตร์ โดยเสียงประกอบภาพยนตร์ ข้าพเจ้าได้ทำงานร่วมกับเพื่อนที่ช่วยดูแลในส่วนของการทำเสียงประกอบ โดยข้าพเจ้าได้เล่าประเด็นความคิดของภาพยนตร์ และอารมณ์ในแต่ละฉากให้ฟัง โดยให้ผู้ทำเสียงประกอบนำไปออกแบบและตีความ ก่อนจะนำมาใส่ในการตัดต่อครั้งนี้ โดยการตัดต่อครั้งนี้เป็นกระบวนการสุดท้ายของภาพยนตร์ ก่อนจะเป็นภาพยนตร์สมบูรณ์

ภาพที่ 24 โปรแกรม Final Cut Pro

ภาพที่ 25 ภาพก่อนและหลังการปรับสีฟุตเตจ

ภาพที่ 26 รูปแบบไตเติลที่ใช้ค้นระหว่างฉาก

การออกแบบเสียงในภาพยนตร์

เสียงบรรยาย (Narrator)

เสียงบรรยายในภาพยนตร์เรื่อง '329' ใช้เพื่อเล่ากฎแต่ละข้อของโรงเรียน ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของบทภาพยนตร์ โดยข้าพเจ้าเลือกใช้เสียงอ่านในโปรแกรม Google Translate โดยใช้วิธีการพิมพ์บทบรรยายลงไปและบันทึกเสียง ผ่านโปรแกรม Garage Band โดยลักษณะเสียงจะมีจังหวะการออกเสียงและการเว้นวรรคที่ผิดปกติ แข็งทื่อ คล้ายหุ่นยนต์ ซึ่งเหมาะกับลักษณะของภาพยนตร์เรื่อง '329'

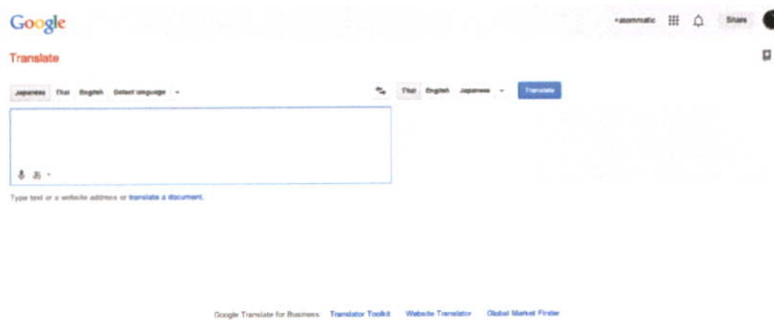
เสียงตัวละคร 'คุณครู'

ในบทภาพยนตร์เรื่อง '329' บท 'คุณครู' ซึ่งเป็นเสียงที่ออกจากลำโพงคอยสั่งการนักเรียน ข้าพเจ้าเลือกใช้เสียงของข้าพเจ้าเอง เนื่องจากข้าพเจ้ามีความเข้าใจในอารมณ์ของภาพยนตร์ดีที่สุดในขั้นต้น โดยบันทึกเสียงด้วยโปรแกรม Garage Band และใส่เอฟเฟกต์ Hi-Pass Filter เพื่อให้มีลักษณะเสียงที่คล้ายออกมาจากลำโพงจริง

ดนตรีประกอบภาพยนตร์

ดนตรีประกอบภาพยนตร์เรื่อง '329' ข้าพเจ้ากำหนดโจทย์ให้กับตนเองว่า ดนตรีประกอบนี้จะเป็นตัวช่วยเล่าอารมณ์ลึกลับ และสื่อถึงพลังงานบางอย่างที่ไม่สามารถแสดงตนออกมาได้ โดยตัวอย่างของเสียงประกอบคือ การปะทุของภูเขาไฟ และคลื่นเสียงความถี่ต่ำของเครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม โดยข้าพเจ้าได้มอบโจทย์ให้ อัสนี สังแก้ว ผู้ออกแบบเพลงประกอบภาพยนตร์รับผิดชอบในส่วนของการออกแบบเสียงดนตรี และผลิตดนตรี

ประกอบภาพยนตร์ โดยข้าพเจ้าได้เข้าไปดูเลคความคืบหน้าและช่วยให้ความคิดเห็นระหว่างการผลิตด้วย

ภาพที่ 27 โปรแกรม Google Translate

ภาพที่ 28 โปรแกรม GarageBand

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

การพัฒนาหัวข้อและประเด็นในภาพยนตร์

การผลิตภาพยนตร์เรื่อง '329' ถือเป็นการทำงานในรูปแบบที่ต่างออกไปจากการทำงานภาพยนตร์ตลอดเวลาที่เรียนในสาขาภาพยนตร์มา ความแตกต่างที่สำคัญที่สุดคือ ข้าพเจ้าได้เริ่มต้นทำงานจากกระบวนการแรกเริ่ม คือหัวข้อและประเด็นที่ข้าพเจ้าสนใจมากที่สุดในช่วงเวลานั้น โดยไม่ได้กำหนดภาพไว้ว่า ประเด็นดังกล่าวจะมีผลลัพธ์อย่างไร แต่ใช้กระบวนการค้นคว้าข้อมูลและพัฒนาความเป็นไปได้ของชิ้นงานตามลำดับ จากที่ได้ศึกษากระบวนการค้นคว้าและพัฒนาโครงการในภาคการศึกษา ก่อน

ข้อดีของการพัฒนาหัวข้อตามกระบวนการดังกล่าวคือ ในระหว่างกระบวนการ เกิดชิ้นงาน และความเป็นไปได้ที่น่าสนใจอยู่มาก ถึงแม้ผลลัพธ์สุดท้ายของชิ้นงาน จะไม่ได้ใช้แนวทางของกระบวนการนั้น แต่ก็สามารถนำไปต่อยอดและปรับใช้กับโครงการอื่นๆ ได้ในอนาคต อีกทั้งการพัฒนาโครงการในลักษณะนี้ ยังทำให้มองเห็นความเป็นไปได้ในเชิงศักยภาพ และลักษณะเด่นเชิงรูปแบบ (Style) ของตนเองได้ดี เมื่อเทียบกับการกำหนดภาพของผลลัพธ์หรือผลงานปลายยอดไว้ตั้งแต่แรก ซึ่งทำให้จำเป็นต้องบีบบังคับทิศทางการทำงานให้เป็นไปตามนั้น โดยปฏิเสธความเป็นไปได้ในรูปแบบอื่นๆ

ข้อเสียของการทำงานเชิงพัฒนาหัวข้อและประเด็นในลักษณะนี้คือ เวลาและงบประมาณที่มีจำกัด รวมทั้งตัวข้าพเจ้าเองที่ยังสามารถใส่ใจและกระตือรือร้น ได้มากกว่านี้ ซึ่งหากไม่มีข้อจำกัดดังกล่าว อาจทำให้โครงการถูกพัฒนาไปได้ไกล และมีประเด็นที่แข็งแกร่งมากกว่าผลลัพธ์ในครั้งนี้ก็ว่าได้

การเตรียมการก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์

เนื่องจากโครงการผลิตภาพยนตร์สั้นเรื่อง '329' เป็นโครงการรายบุคคล ทำให้ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบหน้าที่ทุกตำแหน่งในการผลิต ซึ่งแม้ในขั้นตอนการถ่ายทำ ข้าพเจ้าจะมีทีมงานที่มีศักยภาพ แต่ช่วงการเตรียมงานถ่ายทำ ก็มีภาระงานหลากหลายที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบ เช่น การ

จัดหาสื่อผ่านนักแสดง การหาสถานที่ถ่ายทำ การเขียนสตอรี่บอร์ด ซึ่งข้อดีของการรับผิดชอบหน้าที่เองทั้งหมดคือ ข้าพเจ้าไม่ต้องเสียเวลากับการทำความเข้าใจกับผู้อื่น หรือใช้เวลาในการปรับแก้หากความเข้าใจไม่ตรงกัน แต่ข้อเสียคือ ข้าพเจ้าไม่สามารถละเอียดละออกับแต่ละกระบวนการก่อนถ่ายทำภาพยนตร์ได้เท่าที่ควร ในทางกลับกันหากข้าพเจ้ารับผิดชอบเพียงหน้าที่บางส่วน และมอบหน้าที่ให้ทีมงานรับผิดชอบอีกส่วน อาจทำให้แต่ละคนรับผิดชอบภาระงานที่ได้เป็นอย่างดี และทำให้เกิดชิ้นงานที่ดีขึ้น

ขอบเขตที่เหมาะสมของชิ้นงานอ้างอิง (Reference)

แน่นอนว่าถึงแม้ข้าพเจ้าจะพัฒนาผลงาน โดยไม่ได้ยึดภาพหลักของผลลัพธ์ไว้ แต่ในกระบวนการทุกขั้นตอน เช่น การออกแบบภาพ การออกแบบเสียง ก็จำเป็นต้องใช้ชิ้นงานอ้างอิง (Reference) ในการเป็นหลักฐานในเชิงภาพ และตัวอย่างที่ทำให้ตนเองและทีมงานเข้าใจตรงกันมากขึ้น ซึ่งดังกล่าวเป็นข้อดี แต่การใช้ชิ้นงานอ้างอิงควรมีขอบเขตที่เหมาะสม ในการไม่ไปรบกวนแนวคิด หรือกระบวนการที่ถูกพัฒนาต่อออกมาจนเกินไป บางครั้งชิ้นงานอ้างอิงที่มีลักษณะเฉพาะ (Style) ชัดเจนจนเกินไปก็ทำให้ไปรบกวนความเป็นไปได้ของชิ้นงานที่เราพัฒนา

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

ทีมงาน

การถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง '329' ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ว่าจะใช้ทีมงานที่มีคนเพียงไม่กี่คน แต่เป็นทีมงานที่มีศักยภาพ และเข้าใจการทำงานร่วมกับข้าพเจ้าเป็นอย่างดี ซึ่งการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้พิสูจน์ให้เห็นว่า ทีมงานที่มีประสบการณ์การทำงานร่วมกันมาช่วยสร้างผลดีทั้งในเชิงกระบวนการและเชิงผลลัพธ์ให้กับภาพยนตร์ได้ดี ช่วยลดระยะเวลาการถ่ายทำให้สั้นลง สื่อสารกันอย่างเข้าใจมากขึ้น

ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นระหว่างข้าพเจ้าและทีมงานคือ ขาดเวลาในการเตรียมการถ่ายทำร่วมกันเท่าที่ควร ถึงแม้ทีมงานมีประสบการณ์ในการถ่ายทำร่วมกันมา แต่มีความเข้าใจในบทบาทของนักถ่ายภาพยนต์ ลักษณะ รูปแบบของภาพยนตร์เรื่องนี้น้อยกว่าตัวข้าพเจ้ามาก ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า หากมีการเตรียมงานถ่ายทำร่วมกับทีมงานที่ดีกว่านี้ ทุกหน้าที่มีความเข้าใจในภาพยนตร์มากกว่านี้ จะส่งผลดีในการทำงานในเชิงไอเดีย และอาจจะช่วยข้าพเจ้าแก้ไขปัญหาในระหว่างการถ่ายทำได้ดียิ่งขึ้น

ด้านเทคนิคและการควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์

ในหัวข้อข้างต้น ข้าพเจ้ากล่าวถึงทีมงานในภาพยนตร์ ว่าเป็นทีมงานขนาดเล็ก ซึ่งมีข้อดีในด้านการจัดการและความสะดวกในการถ่ายทำ แต่เรื่องที่ต้องกังวลมากที่สุดคือการควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์ ซึ่งทีมงานขนาดเล็กเป็นผลให้แต่ละคนต้องรับผิดชอบมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง

หรือหนึ่งภาระงาน ทำให้การควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์มีความขาดตกบกพร่องลงไป เช่น ผู้ช่วยกล้องต้องทำหน้าที่บันทึกเสียง หรือข้าพเจ้าเอง นอกจากกำกับแล้ว ต้องไปดูแลด้านการถ่ายภาพและลำดับการถ่ายทำด้วย

ปัญหาที่ชัดเจนที่สุดคือเรื่องของเสียง เนื่องจากการถ่ายทำส่วนใหญ่ใช้สถานที่เปิด และเป็นสาธารณะ ทำให้มีเสียงรบกวนจากการใช้ชีวิต หรือการดำเนินกิจกรรมในบริเวณนั้น ในจุดนี้ หากมีผู้รับผิดชอบในการควบคุมเสียงรบกวน โดยเฉพาะ เช่น คอยกันรถที่วิ่งผ่าน หรือคอยบอกคนที่เดินผ่านไปให้งดใช้เสียง ก็จะทำให้การถ่ายทำและการควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์ เป็นไปได้ดียิ่งขึ้น

เวลาและการจัดลำดับการถ่ายทำ

เนื่องจากนักแสดงและทีมงานของข้าพเจ้าศึกษาอยู่ในภาควิชาศิลปะการแสดงที่เช่นเดียวกับข้าพเจ้า เรื่องสำคัญที่สุดที่ข้าพเจ้าต้องใส่ใจคือ วันและเวลาในการถ่ายทำ เนื่องด้วยในแต่ละฉากประกอบด้วยตัวละครหลายคน สิ่งที่มีปัญหาในอันดับแรกคือการจัดวันเวลาถ่ายที่ทุกคนสะดวกพร้อมกัน ปัญหารองลงมาคือ ในวันถ่ายทำ เนื่องจากต้องใช้นักแสดงหลายคนทำให้ต้องใช้เวลาในการเตรียมพร้อมก่อนการถ่ายทำค่อนข้างมาก นั่นทำให้มีเวลาในการถ่ายทำน้อย

การจัดเวลาในการถ่ายทำของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าใช้วิธีแบ่งการถ่ายตามสถานที่ที่แตกต่างกันไปในแต่ละฉาก ในการถ่ายทำครั้งหนึ่ง จะถ่ายทำทุกช็อตที่เกิดในสถานที่นั้นไว้ โดยหลักๆ ใช้เวลาการถ่ายทำที่เป็นคิวใหญ่ (ใช้นักแสดงครบทุกคน มีการเซ็ตสถานที่) ทั้งหมดสามครั้ง โดยหลังจากนั้นข้าพเจ้าจะนัดนักแสดงหลัก คือ จิรายุส รัศมีแสงทอง ผู้รับบท '329' ถ่ายสะสมไปเรื่อยๆ โดยใช้เวลาถ่ายครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง โดยในการถ่ายครั้งหลังๆ นี้ ข้าพเจ้าสามารถเก็บช็อตที่แสดงอารมณ์ หรือการกระทำเล็กๆ ของ '329' โดยใช้การค้นสด หลังการถ่ายทำตามสตอรี่บอร์ดเสร็จ โดยความเห็นของข้าพเจ้า การถ่ายทำในครั้งหลังนี้มีประโยชน์มากในการนำไปใช้ในภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยดันอารมณ์ขึ้น หรือรักษาอารมณ์ของภาพยนตร์ นอกเหนือจากที่มีในสตอรี่บอร์ด

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

ด้านเทคนิคและคุณภาพของภาพยนตร์

ต่อเนื่องจากในหัวข้อการถ่ายภาพยนตร์ เนื่องจากการทีมงานที่น้อย ทำให้ไม่สามารถควบคุมคุณภาพทั้งหมดได้อย่างเต็มที่ ทำให้เกิดภาระต่อเนื่องมาในขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ โดยเรื่องหลักคือเรื่องภาพและเสียง

ปัญหาในเรื่องภาพ จากการตรวจสอบไฟล์ภาพยนตร์ดิบ (Footage) คือสั้นไหวของกล้อง เนื่องจากการถ่ายทำในที่กว้างทำให้มีลมพัด ซึ่งในขณะที่ถ่ายทำ เนื่องจากไม่ได้ใช้จอนอนิเตอร์

ในการตรวจสอบขณะถ่าย ทำให้ไม่เป็นปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาด้วยการใช้เครื่องมือในโปรแกรมตัดต่อ เช่น Stabilizer ในการช่วยให้ภาพนิ่ง และใช้จังหวะตัดต่อที่เลือกจุดที่กล้องไม่สั่นไหวมาใช้ นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องการหลุดโฟกัสของตัวละคร หรือประธานในภาพ จากการคลาดเคลื่อนของการกำหนดจุดการแสดงของนักแสดง และการใช้รูรับแสงกว้าง ทำให้มีระยะเวลาโฟกัสที่ชัดขึ้น แต่ปัญหานี้เกิดขึ้นไม่มากนัก และแก้ไขด้วยวิธีการเลือกจังหวะการตัดต่อ และเลือกใช้ฟุตเตจที่ไม่มีปัญหาแทน

ส่วนปัญหาในเรื่องเสียง จากที่กล่าวถึงกระบวนการถ่ายทำในบทที่ 4 ว่า วิธีการกำกับของข้าพเจ้าคือการพูดกำกับนักแสดงสดๆ ระหว่างถ่ายทำ ทำให้ในกระบวนการตัดต่อข้าพเจ้าต้องใช้เวลาแก้ไขเสียง โดยการใส่เสียงบรรยายในไฟล์อื่นมาแทนที่ ทำให้เสียเวลาในส่วนนี้ไปมาก

สำหรับการถ่ายทำในสถานที่กลางแจ้ง ที่มีลักษณะเป็นที่โล่ง ผู้ถ่ายทำภาพยนตร์ควรมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น เพราะมีหลายปัจจัยที่คาดไม่ถึงในระหว่างการถ่ายทำ แต่แสดงให้เห็นในขั้นตอนหลังการถ่าย อย่างเช่น ปัญหาเรื่องลม และเรื่องเสียงดังที่กล่าว

ความคิดเห็นจากผู้ชมภาพยนตร์

วกร ฤทัยวิชกุล (ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Mother, นักแก้ไขสีภาพยนตร์)

ภาพยนตร์เรื่อง '329' มีคุณภาพการถ่ายทำที่ดี ความน่าสนใจที่สุดคือ ด้านภาพ (Visual) และการนำเสนอที่มีลักษณะคล้ายวิดีโอขั้นตอนการใช้งาน (Instruction Manual) ซึ่งในรูปแบบนี้อาจทำให้ภาพยนตร์มีความน่าเบื่อในบางจุด ในด้านประเด็นยังสามารถทำให้แข็งแรงได้อีกเนื่องจากประเด็นในภาพยนตร์ถูกเล่าในรูปแบบและมุมมองเดียวกันมา หากมีโอกาสพัฒนาต่อควรทำให้ประเด็นชัดเจน และเป็นมุมมองใหม่กว่าที่เคยเห็นมา

วรรณภูมิ ลายสุวรรณชัย (ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง Passing Through the Night)

ภาพยนตร์มีความน่าสนใจในเชิงภาพ (Visual) และวิธีการเล่าเรื่อง เป็นวิธีการใหม่ที่ น่าสนใจ และสามารถรักษาอารมณ์ของคนดูไปได้ทั้งเรื่อง ภาพยนตร์มีคุณภาพทางการผลิตที่ สมบูรณ์ แต่ในแง่ประเด็นยังสามารถพัฒนาได้อีก ในบางจุดมีการสื่อสารทางภาพที่ชัดเจนและ ตรงไปตรงมาเกินไป

สรุป

จากความคิดเห็นของผู้ที่ได้ชมภาพยนตร์ ข้าพเจ้าสรุปได้ว่า สิ่งที่ภาพยนตร์เรื่อง '329' มีความโดดเด่นมากที่สุดคือเรื่องภาพ (Visual) เนื่องจากมีการใช้ภาษาภาพ จังหวะการดำเนินเรื่องที่แปลก ใช้สัญลักษณ์ในการเล่าเรื่อง แต่กลับมีความตรงไปตรงมาในการนำเสนอ ทำให้มีลักษณะคล้ายวิดีโอข้อมูล (Infographic) ที่มีลักษณะภาพที่ใช้สัญลักษณ์ แต่ทำหน้าที่พูดกับคนดูโดยตรง จุดที่ภาพยนตร์ยังแสดงออกมาได้ไม่ด้นักคือเรื่องประเด็น ซึ่งเป็นการตีความที่ไม่ได้แตกต่างจากภาพยนตร์หลายๆเรื่องที่คุณดูในประเด็นเดียวกันเท่าใดนัก

สำหรับตัวข้าพเจ้าเอง สิ่งที่ประสบความสำเร็จและแสดงศักยภาพของตัวข้าพเจ้ามากที่สุดคือการแปลงข้อมูลเป็นภาพ (Visualization) โดยภาพยนตร์เรื่องนี้ก็มีโครงสร้างที่อาศัยกระบวนการนี้แทบทั้งหมด โดยแทบไม่ได้ใช้วิธีการเขียนบทภาพยนตร์เลย ซึ่งกระบวนการแปลงข้อมูลเป็นภาพนี้ เมื่อมองกลับไปยังชิ้นงานต่างๆที่ผ่านมา พบว่าข้าพเจ้ามีการใช้วิธีนี้แทบทั้งหมด แต่สอดแทรกอยู่ตามจุดต่างๆ ไม่ได้ถูกนำมาขยายให้เด่นชัดอย่างภาพยนตร์เรื่อง '329' สำหรับจุดบกพร่องของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นเช่นเดียวกับความคิดเห็นจากผู้ชม นั่นคือข้าพเจ้ายังไม่ได้ขีดเส้นให้ประเด็น หรือข้อมูลของข้าพเจ้ามีความแหลมคม และแปลกใหม่พอ ซึ่งข้าพเจ้าจะนำจุดนี้ไปพัฒนาในงานชิ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ในกระบวนการสร้างสรรค์ภาพยนตร์เรื่อง '329' สิ่งที่สำคัญที่สุดคือกระบวนการการทำข้อมูลให้เป็นภาพ (Visualization) เนื่องจากบทภาพยนตร์เรื่องนี้อาศัยการค้นคว้าข้อมูลจริง และนำข้อมูลเหล่านั้นมาสังเคราะห์ออกมาเป็นภาพ (Visual) ลักษณะการทำงานของภาพยนตร์ประเภทนี้ จะมีวิธีการคล้ายวิดีโอนำเสนอข้อมูล (Infographic) ผู้กำกับภาพยนตร์ควรให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สัญลักษณ์ สถานการณ์เปรียบเทียบ และการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบภาพ ที่มีความสำคัญมากกว่าการเขียนบทภาพยนตร์ในภาพยนตร์ลักษณะนี้ สำหรับตัวข้าพเจ้าเองใช้วิธีคิดภาพยนตร์ทั้งหมดเป็นภาพ และร้อยต่อกันเป็นสตอรี่บอร์ด เพื่อให้เห็นทุกอย่างในภาพยนตร์เป็นภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเล่าเรื่อง เมื่อข้าพเจ้าได้ภาพที่เรียงร้อยกันอย่างสมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงนำภาพที่ต่อกันเป็นเส้นเรื่องนั้น มาเขียนเป็นบทภาพยนตร์ ว่าภาพเหล่านั้นจะถูกเล่าเรื่องอย่างไร หรือใช้บทพูดแบบใดบ้าง ฉะนั้นสำหรับตัวข้าพเจ้า และผู้อื่นที่สนใจในภาพยนตร์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ควร

ให้ความสำคัญกับการเขียนสตอรี่บอร์ดให้มาก เพราะหากมีสตอรี่บอร์ดที่ละเอียดเท่าใด ผู้กำกับจะเห็นภาพภาพยนตร์ของตนเองได้มากเท่านั้น

บรรณานุกรม

- นิติ เอียวศรีวงศ์. “เครื่องแบบห่มร่างกาย หรือร่างกายห่มเครื่องแบบ,” มติชนรายสัปดาห์ 27, 1402 (มิถุนายน พ.ศ. 2550) : 34
- ภูเขา บนสายธาร. ผมทรงนักเรียน – นิติ เอียวศรีวงศ์ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://notmydocuments.blogspot.com/2011/10/not-my-document-from-facebook.html>.
- สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ. การศึกษาไทยยังเกรียนอยู่ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://prachatai.com/journal/2013/09/48743>.
- โสภณา เชาววิวัฒน์กุล. Dogtooth:ชีวิตหมาๆ [ออนไลน์], สืบค้น 6 ตุลาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID=952000010937>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่
ดิณห์นวัช จันทรคล้าย
715/15 ซอยพรพิพัฒน์ ถนนพราณนก
แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพมหานคร 10700
E-mail : atommatic@yahoo.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2553 ภาควิชานิเทศศิลป์ สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
พ.ศ. 2546 โรงเรียนราชวินิต มัชฌม
พ.ศ. 2540 โรงเรียนราชวินิต